

NAUJIENOS

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest
Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian
In The United States

VOL. LXI

Price 15c

Chicago, Ill. — Šeštadienis, Lapkričio-November 22 d., 1975 m.

Kaina 15c

274

ARABAI NUŠOVĖ TRIS IZRAELIO KARIUS

PORTUGALIJOS KOMUNISTAI NORI DIDESNĖS GALIOS VALDŽIOJE

Prezidentas tariasi su kariuomenės vadais
dėl disciplinos pačioje kariuomenėje

LISABONAS, Portugalija. — Portugalijos komunistai kiekvieną dieną ruošia vis didesnes demonstracijas ir reikalauja, kad jiems būtų leista valdyti daugiau ministerijų.

Praeitą naktį apie 30 komunistų ar komunistuojančių Portugalijos darbininkų susirinko ties prezidento Costa Gomes rūmais ir reikalavo pakeičyti valdžią.

Komunistai sutraukė daug įgugų į Lisaboną, kad galėtų surengti didesnes demonstracijas.

Prezidentas negalėjo
minios išlaikyti

Iki šio meto krašto prezidentas išlaikydavo demonstrantų atsargą delegacijai ir pasakodavo jiems savo nuomonę, dažniausiai prižadėdamas išspręsti minios reikalavimus.

Praeitą naktį prezidento Gomes visai nebuvo rūmuose. Prezidentas Gomes, pats būdamas Portugalijos generolas, buvo užmiestyje, kur posėdžiavo karo taryba.

Prezidentas įtikinėjo generolus ir karo tarybą apie reikalingą pirmon eilėn įvesti discipliną Portugalijos karo daliniuose.

Kariai negali kliudyti
krašto valdžiai

Portugalijos prezidentas įtikinėjo karo tarybos narius apie reikalingą imtis priemonių griežtai disciplinai kariuomenėje. Pasakė, kad daliniai arba politikuojantieji kariuomenės būriai neturi teisės priešintis savo vadų patarimams ir vyriausybės nurodymams.

Jeigu kariai nepajėgs susivaldyti, tai jie nustos teisės valdyti kraštą. Premjeras Azevedo labai nepatenkintas štabo viršininku, kuris nepajėgia suvaldyti komunistuojančių dalinių.

JAV ūkis tvirtėja

Š. m. trečiame metų ketvirtyje, kaip komercijos departamentas praneša, korporacijų pelnas ir viso krašto produktingumas žymiai pagerėjo. Esmė, tokio ekonominio pasisukimo nebuvo per išsčius paskutinius 25 metus.

Korporacijų pelnas, atskleidus mokesčius, trečiame š. m. ketvirtyje siekia 82,3 bil. dol. G viso krašto produktingumas skaičiuojamas 808,3 bil. dol.

Infliacija irgi nesnaudžia: ji sustiprėjo trečiame ketvirtyje 4,7% metinio vidurkiu.

Užmuštas daktaras

Mercy ligoninės operacijų skyriaus direktorius ir Ilinojaus universiteto profesorius dr. A. E. Schairer, 51 m. amžiaus, buvo vietoje užmuštas, Cicero ir Vollmar Road kryžkelėje, kai sunkvežimis, vairuojamas Alan T. Brach, trenkė į daktaro mašiną šoną. Būk tai, daktaras važiuo raudonomis šviesos uždarius skersgatvį.

Kanadą pristabdo alyvos eksportą

Kanados energijos ministeris paskelbė, kad Kanada, pradedant 1976 m. sausio 1 d., sumažins neapdirbtos alyvos eksportą į JAV 510,000 statinių į dieną, o vėliau metų bėgyje, dar padidins šį skaičių 385,000 statinėmis. Gi iki 1981 m. žemės alyvos eksportas bus visai sustabdytas.

Toks drastiškas kanadiškos alyvos eksporto suvaržymas remiasi energijos tarybos raportu, kur sakoma, kad ateityje Kanada pati pristigsianti žemės alyvos ir jos gaminių. Dabar JAV importuoja iš Kanados 1 milijoną statinių alyvos per dieną.

Kapitalas neplaukia į Egiptą

KAIRAS, Egiptas, prieš pusantros metų Egipto prezidentas Sadatas atkėlė vartus užsienio kapitalui, bet jis neplaukia, kaip egiptiečiai norėtų. Šiandien aiškėja, kad užsienio kapitalas gali eiti į krašto pramonę, bet valdžios paruoštos taisyklės gerokai viską varžo. Prezidentas Sadatas turės peržiūrėti nustatytus suvaržymus, jeigu nori užsieniečių kapitalo. Iki šio meto nei vienas stambesnis Amerikos verslininkas nesirijo investuoti į Egiptą pramonę.

Suimtas bombininkas

FBI žiniomis New Yorke suimtas puertorikietis Juan A. C. Ayala, kuris kaltinamas padėjęs bombas spalio mėn. 27 prie Sears Tower, IBM ir Continental banko pastatų. Taipgi jo darbo bombos susprogdino birželio 14 United of America banką ir 1969 m. Puerto Ricoje hotelius.

Jis policijos ieškomas nuo 1970 m. Save jis laiko Puerto Ricos nacionalistu.

Karolė Kenedaitė nemėgsta fotografu

LONDONAS, Anglija. — Karolė Kenedaitė, buvusio prezidento dukrė, studijuoja meną Londone. Londono laikraščių fotografai visą dieną ją sekioja. Jie ją lydi į mokyklą ir iš mokyklos.

Vakar ji užėjo į užkandinę, pasiėmė stiklą vandens ir fotografą Mike Daines apipylė vandeniu. Fotografas netraukia jos teisman. Jis pareiškė, kad jos vietoje jis pats taip pat padarytų.

Hitleriu okupavus Prancūziją, gen. Franko nuvažiavo su juo pasikalbėti įvairiais Europos ateities klausimais. Hitleris norėjo, kad Ispanija įsitrauktų į karą ir padėtų naciams, bet Franko, praradęs daug žmonių pilietinio karo metu, atsisakė tai daryti.

IŠAIŠKINO TRIS PORTORIKIEČIUS, AMERIKOS BANKŲ SPROGDINTOJUS

Policija suėmė Castillo Ayala, gaminusio
New Yorke ir Chicagos bombas

NEW YORK, N. Y. — FBI agentams pavyko sučiupti portorikietį Juan Antonio Castillo Ayala, kuris pradėjo "giedoti" ir išpasakojė apie kitus savo bendradarbius, įtartus New Yorke ir Chicagos bankus sprogdinus.

New Yorke policijai pavyko nustatyti, kad ne tik New Yorke, bet ir Chicagoje buvo naudojamasi tos pačios bombos, kurios rastos Ayalos slėptuvėje.

Chicagos policija ieško
trijų įtariamų

Chicagos policija ieško trijų portorikiečių, kurie jau anksčiau buvo įtariamieji spalio 27 dieną išsprogdinus Sears banko langus ir duris. Tą pačią naktį nukentėjo First National bankas ir IBM centras.

Policijai rūpi suimti 30 metų William Pintado, 29 metų Carlos Fonseca Ortą ir pastarojo žmoną, 29 metų Adelinę Ramirez Rodriguez.

Policija žino, kur jie buvo apsigyvenę, bet paskutiniu metu dingę iš savo buto.

Nusikaltėliai sprogdinėjo
įstaigas

Policija turi žinių, kad šie keturi draugai ir bendradarbiai jau prieš tris metus panašiai apgadino San Juan mieste, Puerto Rikoje esančius bankus.

Panašiai gaminamos bombos ir vartojami panašūs metodai namams griauti. Puerto Rico policija juos buvo patraukusi teisman, bet jie paliko padėtus didelius užstatus ir dingę. Tais pačiais metodais jie pradėjo operuoti ir JAV.

Namų griovikai esą
nacionalistai

Castillo Ayala tvirtina, kad jis esąs nacionalistas, siekias nepriklausomybės Puerto Rico salai ir jos gyventojams. Pačių portorikiečių tarpe ši grupė mažai teiznoma.

Ayala turėjo ryšius su vietos komunistais, bet Puerto Rico saloje ir komunistų skaičius labai mažas.

FBI bandys nustatyti, ko šie namų griovikai nori; kuriais sumetimais jie kenkia kraštui, davusiems jiems prieglaudą ir duoną.

Kanados vyriausybė, nutarusi nepirkti aliejaus užsieniuose, nutarė anksčiau sudaryti kraštui reikalingas atsargas iš savo aliejaus versmų.

VELIAUSIOS ŽINIOS

Kongreso atstovas Frank Church, pasiskelbęs kandidatu į prezidentus, skelbia įvairiausius pranešimus apie CIA būrį ir nebūtą darbuotę užsieniuose. Perversmą padariusieji čilės karo vadai tvirtina, kad jie patys viską suorganizavo, tuo tarpu senato komitetas kaltina buvusį prezidentą Niksoną ir kitus atsakingus valstybės tarnautojus.

Spalio 18 dieną sovietų valdžia žemės gilumoje išsprogdino naujas atomo bombas, bet nuodindos suskaldyto atomo dalelės prasiveržė į atmosferą. Amerikiečiai tas dalelytes pagavo ir įteikė rusams protestą. Maskva buvo pasidėjusi atominiais nuodais neteršti atmosferos.

Portugalijos komunistai, suvežę iš provincijos ir užsienių daugybę savo agentų, apsupo prezidento rūmus. Jie tvirtina, kad nesitrauks nuo prezidentūros, kol nebus duotos komunistams kelios svarbios vietos kabinete.

Premjeras Azevedo uždraudė ministrams eiti savo pareigas, kol krašto apsaugos ministerija nesusuvaldys nedisciplinuotų karių. Premjeras nori paversti jėgą valdžios įstaigoms išlaisvinti nuo apsupimų demonstrantų. Ministeriai gali imtis žingsnių tik tada, kai atveju, jeigu premjeras jiems asmeniškai įsakys. Premjeras dar nežino, ką karių taryba nutarė daryti su maištaujančiais kareiviais.

Ispanijos socialistai ir krikščionys demokratai platina atšaukimus, kuriuose jie aiškiai pasako, kad jie nepripažins Ispanijos monarchijos be plebiscito. Jeigu princas Carlos nori karaliauti, jis privalo praversti plebiscitą, kuriuo privalo leisti krašte gyventojams šiuo klausimu pasisakyti.

Portugalijos politinės partijos susirūpinusios karių tarpe praplitusiomis komunisto idėjomis. Pasirodo, kad gen. Vasco Goncalves laisvai važinėja po kraštą ir tariasi su karininkais, sako kalbas kareiviams. Prezidentas Gomez tikisi suvaldyti neramus karius, bet premjeras netiki jo galia.

Generolas Franko laidojamas paminkle

MADRIDAS, Ispanija. — Šeštadienį Ispanija bus paskelbta monarchija, o sekmadienį bus laidojamas gen. Francisco Franko. Gen. Franko savo testamentu nurodė, kad jis privalo būti laidojamas dideliame kapinyne, esančiame 35 mylių atstumoje nuo Madrido.

Pasibaigus pilietiniam karui ir apvalius kalėjimus, gen. Franko įsakė suvežti visus į tarpkalmėje esantį kapinyną ir palaidoti. Mėnesiais buvo atkasami karo metu nužudyti arba žuvusieji ir jų palaikai vežami į mirties slėvius.

Tame kapinyne pastatytas milžiniškas kryžius. Kryžiaus padėjęje gen. Franko buvo įsakę palikti vietą jo karstui. Naujas Ispanijos karalius privalės gen. Frango sekmadienį lydyti į kapinyną.

Ministeris pirmininkas staiga neteko darbo. Australijos ministeris pirmininkas Gough Whitlam buvo pavarėtas Anglijos karalienės įgaliotinio, generalinio gubernatoriaus, kai parlamentas susidarė politinė krizė, nepelėjusi išspręsti biudžeto problemų ir kai vyriausybė liko be pilnų.

GOLANO AUKŠTUMOSE UŽPUOLĖ ŽEMĖ DIRBANČIUS KAIMIEČIUS

Izraelio vadai neleis partizanams
operuoti iš Sirijos pozicijų

TELAVIVAS, Izraelis. — Trys gerai ginkluoti arabų partizanai peržengė Golano aukštumose esančių demarkacijos liniją, įsiveržė į Ramat Magšimim kaimelį ir nušovė tris Izraelio karius, sužeisdami ramiai žemę dirbančius tiktinius izraelitus. Užpuolikai būtų nužudę dar porą karių, jeigu jie nebūtų suseję pasprukti. Pasirodo, kad atsakomybę už šį užpuolimą paremė ta pati partizanų El Fatah grupė, kuri praeitais metais užpuolė jaunimą Maalot kaimelyje.

Priešrinkiminės pastangos

Priešrinkiminės Amerikos politikierių kovos vis karstėja. Senato tyrinėjimų komitetas stengiasi surasti įrodymų apkaltinti CIA, FBI ir priešingos partijos politikierius.

Pavyzdžiui, metama kaltinimai, kad CIA bandžiusi nužudyti Kubos diktatorių Castro ir kitus. Būk tai, buvęs prezidentas R. M. Nixonas įsakė CIA 1970 m. neįprleisti Allendei perimti valdžią, o vėliau įsakė ją nuversti, suorganizuojant kariuomenės perversmą.

Arba vėl, buvęs gynybos sekretorius McNamara, vyriausybės posėdyje, siūlęs nužudyti Castro. Aišku, kad tie visi kaltinimai, praėjus rinkimams, išnyks kaip pernykštis sniegas.

Reagan kandidatuos

WASHINGTON D. C. — Buvęs Kalifornijos gubernatorius Ronald Reagan pareiškė, kad jis kandidatuos prezidento pareigoms.

Jis yra įsitikinęs, kad dabartinis prezidentas nėra efektyvus. Washington atvykęs sukvietė kelis konservatyvius respublikonus ir pareiškė, kad jis tikrai bus kandidatas ir tikisi gauti daugiau balsų, negu prezidentas Fordas.

Paukščiai nutupdė britų lėktuvą

LONDONAS, Anglija. — Didokas paukščių būrys nutupdė britų keleivinį lėktuvą, dar nespėjusį pakilti iš Dunfold aerodromo. Lėktuvas, dar nepasiekęs reikalingos aukštumos, įskrido į didelių paukščių būrį ir buvo priverstas leistis. Lakūnas negalėjo grįžti į aerodromą, užtat bandė nusileisti ant greta esančio plento. Lėktuvas tūpė, bet pataikė ant automobilio, tuo metu važiuosius ta pačia kryptimi.

Jis nuplėšė automobilio stogą ir mašiną nuvilko į šoną. Užmuštos mašinosje buvusio mokyklinio amžiaus mergaitės ir jų motina. Tuo tarpu lėktuve buvę keleiviai nenukentėjo. Tikslai lėktuvo pilotui buvo sutrenktas nugarakaulis, o visi kiti keleiviai, įskaitant ir 6 kiniečių delegaciją, liko sveiki.

Gyvi likusieji liudininkai tvirtina, kad trys partizanai nakties metu įsiveržė į dviejų mylių nuo sienos atstumoje esantį pasienio sargybos postą, prikelė ramiai gulintius keturis Izraelio karius, vieną pastatė prie sienos ir apklausinėjo, kad jis toks buvo ir ką jis Golano aukštumose darė. Jis pasisakė, kad esąs Izraelio karys, įpareigotas saugoti pasienį. Ten pat buvo paleistas ir jį kelio kulkos ir vietoje nušautas. Tuojau buvo nušauti ir kiti du dar tebegulintieji Izraelio kariai. Ketvirtam pavyko atsikelti ir, nors dviem kulkomis sužeistas, pavyko išbėgti. Jis pasakojo apie tris jo draugų nužudymą.

Išsigelbėjęs karys mano, kad įsiveržėliai norėjo jį išvesti į Siriją. Jie būtų galėję jį nušauti vietoje, kaip nušovė kitus jo draugus. Partizanai naudojo kirvių varžams kapoti ir jį raišioti. Jis pasinaudojo neatšargia partizanų akimirka ir pabėgo naktį. Jis bėgantį buvo paleistas kelios kulkos, jis buvo sužeistas ir galvą ir į ranką, bet jis dėlto jam pavyko pabėgti.

Į Ramat Magšimim kaimelį tuojau nuvyko Izraelio štabo viršininkas generolas Gur. Jis apžiūrėjo užpuolimo vietą, pasikalbėjo su sužeistuoju ir pasimatė su kaimelio gyventojais. Jis pareiškė, jog tai būta paties žiauriausio užpuolimo tylioje Golan aukštumų naktįje. Izraelio karo vadovybė negalės leisti tiems patiems partizanams veržtis į Golano aukštumas, kaip jie neleidžia partizanams naudotis Libane įsteigtomis karo bazėmis. Izraelio štabo viršininkas pareiškė, kad Sirijos valdžia yra atsakinga už leidimą paleistiniams partizanams, vadovaujamiems Arafato, operuoti iš Sirijos.

Izraelio vyriausybė yra pasiūlojusi tartis su palestiniečiais, bet jie jokių kalbų nenori vesti su Arafato vadovaujamais partizanais, vartojančiais ginklus prieš beginklius gyventojus, sportininkus, lėktuvus ir karius.

Arafatas neatstovauja palestiniečių daugumai. Izraelis sutiks kalbėti su tais palestiniečiais, kurie bus pačių Palestinos arabų rinkti.

Šalta.
Saulė teka 6:48, leidžiasi 4:24.

KOVOS UŽ LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĘ

Šių metų lapkričio 16 dieną Kazys Škirpa Philadelphia ramovėnams skaitė paskaitą apie kovas už Lietuvos nepriklausomybę. Čia sapusdiname pačias svarbiausias pulk. Škirpos mintis.

Iš metų į metus lapkričio mėnesio susirenkame prisiminti Lietuvos kariuomenės atsitikimo aplinkybes panašiai, kaip suirenkame ir kiekvieną vasario 16-ją paminėti Lietuvos nepriklausomybės deklaravimą, kurio realizavimui ta kariuomenė sudėjo tautos kraujo aukų.

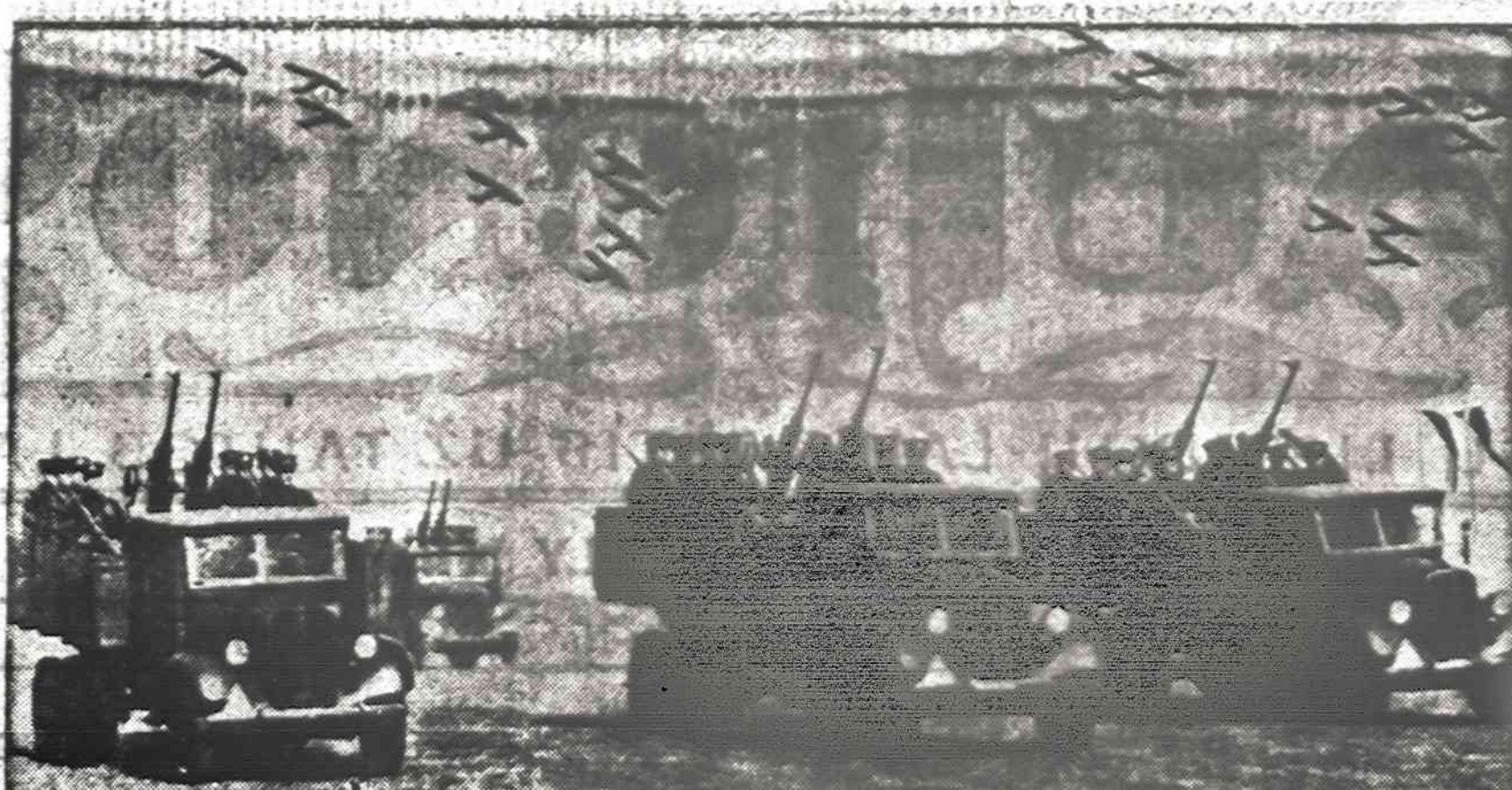
Tačiau nuo 1918 m. lapkričio 23 dienos jau turime 57 metus. Todėl daugeliui tų, kam neteko būti tos pažymėtos datos įvykio liudininku, gali jis pasivaizduoti lyg būtų buvęs koks pirmas mūsų ginkluotos jėgos kovos laimėjimas. Kaip gyvas jo liudininkas, tada dirbes kaip tik susidariusiame Krašto Apsaugos Štabe, turiu pasakyti, jog tai nebuvo joks tikros kovos faktas, kaip mes, kariai, užimant terminą suprantame, bet tik paprastas popierinis įsakymas, kokių po to turėjome šimtus... Bet anas lapkričio 23 dienos įsakymas mums yra brangus, kaip pirmas vyresnybės forma-

lus aktas Lietuvos karinei pajėgai sudaryti...

Prisimenant lapkričio 23-čio datą, mums prisimena ir visos ano meto desperatiškos pastangos sudaryti ginkluotą pajėgą ir jų heroiškas kovas. Be jų atgauti Lietuvai politinę laisvę bei valstybinę nepriklausomybę nebūtų pavykę, kai čia pat iš visų pusių tykojo į ją nedrauginę kaimynai.

Lemiančiuoju žygiu pakelyje į savo ginkluotą pajėgą sudarymą buvo pašauktas 1918 metų pabaigoje ryžtingesniųjų lietuvių tautos sūnų stoti savanoriais ir užpildyti vos ką tik pradėtus formuoti būsimos kariuomenės dalinius.

Tada rusų raudonosios armijos bandos jau plūdo visu frontu iš rytų į Lietuvą, užimant jos teritorijas plotus ir miestus viena po kito, vokiečių militarinėms jėgoms pasitraukiant iš Rytų Fronto pasekoje. Vokiečių pralošo Europos vakaruose karo. Rusai jau

Lietuvos kariuomenė buvo gerai ginkluota pagal to meto karo reikalavimus. Čia matomas priešiškojo dalinio.

artėjo Vilniaus link, kur posėdžiavo Lietuvos Vyriausybė, o dar neturėjome nė vieno batalijono laidooti jai sąlygas ramiam kūrybiniam darbiui...

Tokių pat momentų mūsų dabiniam prelegentui, suplanavusiam savanorių pašaukimą dar tebedirbant Krašto Apsaugos štabe, buvo 1918 m. 27 gruodžio pavesta imtis pastangų kaskubausių suformuoti nors kiek ginkluotą pajėgą sastingai apsaugoti ir tvarkai miestus palaikyti. Pirmuoju atsiskubinusių man į talką buvo Juozas Pajaujis, kuris prisistatė man tuoj kaip tik užgirdo apie tą nepaprastą Vyriausybės pavedimą man, tada dar nepilnų 21 metų amžiaus.

Anoje padėtyje nebuvo galima gaišti laiko ilgiems svarstymams nuo ko pradėti, bet reikėjo tuojau veikti. Todėl nusizengdami mandagumui, mudu su Pajauju, išsėkė į sceną miesto teatre, kur vyko vaidinimas ir buvo gausiai prisirinkę lietuvių visuomenės, staigiai nutraukė vaidinimą.

Vieton jo viešai, pirmą kartą, paskelbėme šaukimą vyrų stoti savanoriais ir mūsų ką tik sudaromą Karo Komendantūrą Vilniuje. Tuo pat metu jos šaukimas jau buvo lipdomas mieste, taigi, dar prieš pačios Vyriausybės savanoriams pašaukti atsisaukimą į tautą, atsisaukimą, kurio tekstas irgi buvo mano sustatytas dar dirbant Apsaugos štabe... Jis visiems jums gerai žinomas, todėl jo čia nekartojau.

Normaliais laikais publika, greičiausia, būtų mus nušvilpusi nuo scenos už akiplėšiškumą. Tačiau tą kartą ji suklebė mums griausmingas ovacijas, kaip atgimstančios Lietuvos kariuomenės atstovams. Sustodami kaip vienas, susibuvimo dalyviai darniai sugiedojo Tautos himną „Lietuva Tėvyne mūsų“. Po himno dar užtraukė momentui labai reikšmingą „Jau slava skilo“, tvirtais balsais tartami: „Petys gi i petį, na vyrai, kas galim sustoję į darbą už mylimą šalį, prikelkime Lietuvą mūsų“.

Rytojaus dieną nuo pat ryto jau rinkosi į Komendantūras raštingi savanoriai stoti į sostinės gynėjų eiles...

Vokiečiams Vilnių aplėdžiant, buvome sausio 1 d. susigriežę iškelti Gedimino kalno pilies bokšte Lietuvos valstybinę vėliavą, kurį aktyviai Stasys Butkus vėliau savo knygoje „Vyrai Gedimino Kalne“ taip gražiai įamžino priaugančioms mūsų tautos kartoms.

Deja, tos garbingos vėliavos, kaip ir pačios sostinės, apginti nuo priešų dar negalėjome. Būtų buvę neprotinga mesti beveik beginklius Komendantūros savanorius į beviltišką kovą prieš skaičiumi šimteriopai stipresnį ir pilnai apsiginklavusį bolševikinį priešą iš rytų. Neatsilaikė nė lenkai, kurie buvo jau iš ankščiau slapta susiorganizavę už Lietuvos Vyriausybės nugaros ir gavę iš vokiečių okupacinės valdžios ginklų, kuriuos ji vengė mums perleisti.

Kiek pašaudė Vilniaus priemiestyje su priartėjusiais prie jo rusais, lenkai buvo priversti pasitraukti, dargi prieš mus. Nors su giliu skausmu širdyse, mes pasitraukėme sausio 5 d. rytą Lentvario link, iš kur po poros dienų buvome traukiniu nukelti į Kauną, į kurį Vyriausybė jau buvo nusikėlusi sausio 2 d.

Kokią padėtį radome Kaune, pasako faktas, kad Vilniaus savanorių dalinui ką tik sausio 8 d. atvykus buvo vietinių padugnių pastatytas šūviais iš pasulų. Laimė, kad nė vieno nesužeidė, tebuvo persauta tik millinė vienam karininkui.

Nuvykus man į Apsaugos štabą raportuoti apie pasitraukimą iš Vilniaus, pastebėjau jo karininkus nepaprastai susirūpinusius padėtimi ir ką daryti? Įsteigta prieš porą dienų Kauno Karo Komendantūra, dar neturėjo vyrų netreikalingiausiomis sargyboms apsaugoti Vyriausybės būstinę ir paties štabo. Tuo paaiškinu sau, kodėl nesulaukiau iš savo ano meto karinės vyresnybės priekaišto už pasitraukimą iš Vilniaus. Priešingai, štabo nariai nudžiugo, kad atsirado pora šimtų vyrų sargyboms ir tvarkai palaikyti mieste...

Sausio 8 d. rusų raudonosios armijos priekiniai daliniai jau buvo pasiekę Varenos. Lentvario, Kašiadorių ir Jonavos link, sausio 9 d. užėmė Panevėžį, o sausio 11 d. net Šiaulius. Kaunas buvo likęs tik su nedeliu Užnemunės bei Suvalkijos užnugariu. Bet savanorių pašaukimas ir Vyriausybės staigiai ultimatyviniai reikalavimai sugniužtančiai vokiečių okupacinei valdžiai, kad perleistų mums ginklų ir sustabdytų vokiečių atsitraukimą bei pridengtų Lietuvos kariuomenės suorganizavimą, buvo jau susiję išjudinti aktyviausias tautos jėgas visame krašte ryžtis kovai prieš bolševikinius išbrovėlius.

Kai tautos pasipriešinimas jau natūraliai reikėsi srityse, į kurias rusai buvo suspęję prasiiveržti, savanoriai rinkosi vis didesniais būriais į vietas, kur formavosi atsikuriančios Lietuvos kariuomenės daliniai, o greitomis jų sudaryti batalionai nukreipiami į frontą, kur gavo praktiškai pasimokyti kaip kovoti...

Kai pulkai ir kiti kariuomenės daliniai jau buvo pusėtinai užsipildę kovos vyrais, gegužės mėn. buvo galima per eiti į bendrą puolimą prieš raudonuosius rusų išbrovėlius ir greitomis jų sudaryti batalionai nukreipiami į frontą, kur gavo praktiškai pasimokyti kaip kovoti...

šių metų lapkričio 16 dieną buvo galima perimti prieš kitą priešą — bermontininkus, kurie buvo susukę sau gūslą Zemaitijoje, mūsų kariuomenės užnugaryje, kai ji buvo užangažuota prieš rusų raudonąją armiją, ir juos taip pat išstumti iš Lietuvos. Trečiuoju ano meto Lietuvos priešų buvo pasidariusi pilsudiskinė Lenkija, kuri siekė Lietuvos prijungimo prie Lenkijos. Todėl atsikūrusiai mūsų kariuomenei, bet jau užsigrūdinusiai ginkluotoje kovoje teko pakartotinai apginti Lietuvą ir nuo pilsudiskinių pasikėsinimų į jos valstybinę nepriklausomybę.

Kaip žinome, visos tos kovos už Lietuvos nepriklausomybę tęsėsi apie du metus. Jos pareikalavo iš mūsų mažos tautos gausių kraujo aukų. Pagal karių kapams tvarkyti komisijos 1928 metų sustatytus sąrašus, buvo žuvusių kovos laukuose arba mirusių nuo žaizdų 1,366 kariai, tame skaičiuje 57 karininkai ir 4 karo valdininkai. Be to 2,312 mirė nuo ligų ir 226 dingę be žinių, taigi viso 4,404 kariai. Tos aukos davė Lietuvai 20 metų laisvės bei nepriklausomo valstybinio gyvenimo, pasireiškusio visokeriopa pažanga...

(Bus daugiau)

Istorinė infliacijos statistika

JAV valstybių infliacijos istorija yra tuo pačiu ir valdžios išlaidų istorija, pasak ekonomisto Gary A. Shillingo. Daugiausiai infliacija pasireiškia, kaip kokia epidemija, karšto karo metu, kai rimtai kariaujama. Tačiau ji taipgi pasireiškia ir šalčio karo atveju, arba karo, kai norima nugalėti vargą ir neturtą.

Ilgiausias infliacijos laikotarpis Amerikoje buvo civilinio karo metu. Laikė 225 metų, 1749—1974, vidutiniškai kainos kilo 1,4% į metus, tačiau to laikotarpio karo metais, kainos kilo vidutiniškai 12% per metus. Tai kainos — krisdavo 1,3%. Tai reiškia, kad ateityje, taikos metais, infliacija mažėsianti ir kainos krisdantis.

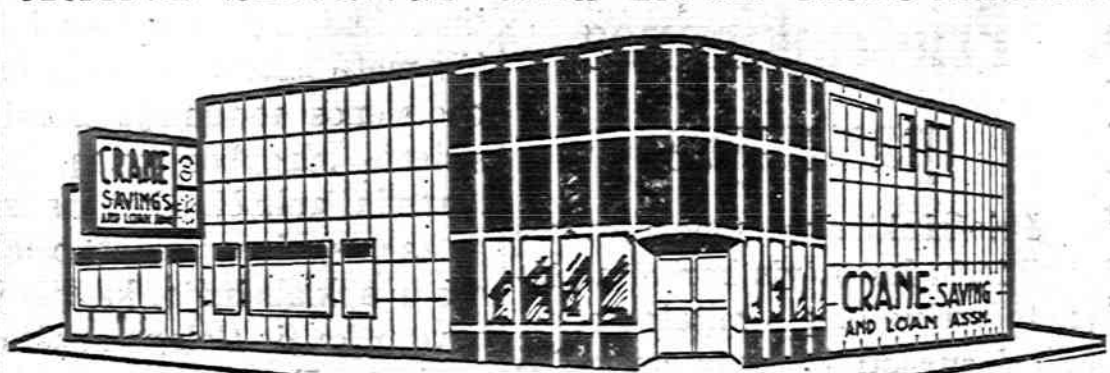
Grąžino grūdų siuntą

Lapkričio mėnesyje Meksikos valdžia grąžino 18,500 tonų grūdų Amerikos pardavėjams.

Meksikonai sako, kad grūdų siuntą buvo apsesta, ir dalinai sugadinta insektų — įvairių kirmėlių ir kirmėlačių.

Grūdų siuntą įkainuojama 2,4 mil. dol.

CRANE SAVINGS and Loan Association

B. R. PIETKIEWICZ, Pres.

47 and Rockwell Street. Tel. Lafayette 3-1083

NEMOKAMAI VIETA AUTOMOBILIAMS

7%

Mokama 4 metų
Certifikatams.
Mažiausia \$5,000
ar daugiau.

6 1/2%

Mokama 1 metų
Certifikatams.
Mažiausia \$1,000
ar daugiau.

5 1/4%

ON INVESTMENT
ACCOUNTS

Taupmenos padėtos į reguliarias taupymo sąskaitas iki mėnesio
10-tos dienos duoda pelno dividendą už visą mėnesį.
DIVIDENDAI MOKAMI KAS 3 MĖNESIAI

VALANDOS: Pirmadienį ir ketvirtį 9:00 ryto — 8:00 vak.
Antradienį ir penktadienį 9:00 ryto — 5:00 vakaro; Šeštadienį 9:00 ryto — 12:00 dienos. Trečiadieniais uždaryta.

JEI JŪS NORITE SIŪSTI
SIUNTINIŲ DOVANĄ Į LIETUVĄ IR USSR DALIS
NAUDOKITES PATARNAVIMU PLAČIAI
ŽINOMOS FIRMOS

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.

LICENSED BY VNESPOSYLTORG
VYRIAUSIA ISTAIGA

1776 Broadway, New York, N. Y. 10019 — Tel.: 581-6590—581-7729

Siuntiniai, siunčiami per mūsų firmą, paskyrimo vietą pasiekia trumpiausiu laiku. Siuntinių pristatymas garantuotas. Visi muitai apmokami mūsų įstaigoje, gavėjas NIEKO NEMOKA.

Prie firmos skyrių yra krautuvių, jose rasite žemiausiomis kainomis pasirinkimui įvairiausių audinių, taip pat maisto produktų, odos avalynės ir kitų daiktų.

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.
Affiliated with PODAROGIFTS, INC.

Priima užsakymus butams, automobiliams, dovanų pažymėjimams, motociklams, šaldytuvams, televizijos imtuvams ir įvairioms kitoms sovietinėms prekėms, kurias galite užsakyti Lietuvoje ar USSR gyvenantiems giminiams. Papildomų žinių teiraukitės mūsų pagrindiniame įstaigoje ar bet kuriame mūsų skyriuje.

Atidaryta kasdien nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 valandos ryto iki 4 valandos popiet.

MCSU SKYRIAI:

ALLEN TOWN, PA.	126 Tilghman Street	435-1654
BALTIMORE 31, MD.	1900 Fleet Street	342-4240
BROOKLYN, N. Y.	485 McDonald Avenue	633-0090
BUFFALO 12, N. Y.	701 Fillmore Avenue	895-0700
CHICAGO 22, ILL.	1241 No. Ashland Avenue	486-2818
CHICAGO, ILL.	2608 West 69 Street	925-2787
CHICAGO, ILL.	1855 West 47 Street	376-6755
CLEVELAND 13, Ohio	1028 Kenilworth Avenue	771-0696
DETROIT 12, Mich.	11601 Jos Campau Avenue	365-6780
FARMINGDALE, N. J.	Freewood Acres Rt. 9	363-0494
HAMTRAC, Mich.	11339 Jos Campau Avenue	365-6740
HARTFORD 6, Conn.	122-126 Hillside Avenue	249-4216
LOS ANGELES 4, Calif.	159 So. Vermont Avenue	385-4550
MIAMI BEACH, Fla.	33139 1201-17 St.	305-673-8220
NEW YORK 3, N. Y.	78 Second Avenue	674-1540
NEW YORK 3, N. Y.	141 Second Avenue	475-7430
PHILADELPHIA 23, Pa.	631 W. Girard Avenue	769-4507
PHOENIX, Ariz.	22047 N. Black Canyon Hwy	602-942-8770
RAHWAY, N. J.	47 East Milton Avenue	381-8800
SOUTH RIVER, N. J.	41 Whitehead Avenue	257-6320
SILVER SPRING, Md.	622 Elsworth Dr.	599-4464
SYRACUSE, N. Y.	515 Marcellus Street	475-9746
TRENTON 10, N. J.	1152 Deutz Avenue	392-0306
UTICA, N. Y.	963 Blacker Street	732-7476

It's a
question of
maturity.

A lot of people don't buy U.S. Savings Bonds because they think it takes them 10 years to mature. Take another look. The old green Bond ain't what it used to be. Now Bonds mature in less than 6 years.

That's one reason Bonds are so popular nowadays. They're simple to buy, and one of the surest ways to build a nest egg for something (or someone) special.

U.S. Savings Bonds. Maturity at 5 years, 10 months. If you don't

want to use that money right away, there's a 10-year extension privilege. Either way, you'll find that Bonds mature at just the right age for you.

Take stock in America.

Bonds mature in less than six years. Now U.S. Bonds pay 4 1/2% interest when held to maturity. If you hold 10 months to 5 years, the rate is 4%. The rate is 3 1/2% if you hold 1 month to 10 months. The rate is 3% if you hold 1 week to 1 month. The rate is 2 1/2% if you hold 1 day to 1 week. The rate is 2% if you hold 1 hour to 1 day. The rate is 1 1/2% if you hold 1 minute to 1 hour. The rate is 1% if you hold 1 second to 1 minute. The rate is 1/2% if you hold 1/2 second to 1 second. The rate is 1/4% if you hold 1/4 second to 1/2 second. The rate is 1/8% if you hold 1/8 second to 1/4 second. The rate is 1/16% if you hold 1/16 second to 1/8 second. The rate is 1/32% if you hold 1/32 second to 1/16 second. The rate is 1/64% if you hold 1/64 second to 1/32 second. The rate is 1/128% if you hold 1/128 second to 1/64 second. The rate is 1/256% if you hold 1/256 second to 1/128 second. The rate is 1/512% if you hold 1/512 second to 1/256 second. The rate is 1/1024% if you hold 1/1024 second to 1/512 second. The rate is 1/2048% if you hold 1/2048 second to 1/1024 second. The rate is 1/4096% if you hold 1/4096 second to 1/2048 second. The rate is 1/8192% if you hold 1/8192 second to 1/4096 second. The rate is 1/16384% if you hold 1/16384 second to 1/8192 second. The rate is 1/32768% if you hold 1/32768 second to 1/16384 second. The rate is 1/65536% if you hold 1/65536 second to 1/32768 second. The rate is 1/131072% if you hold 1/131072 second to 1/65536 second. The rate is 1/262144% if you hold 1/262144 second to 1/131072 second. The rate is 1/524288% if you hold 1/524288 second to 1/262144 second. The rate is 1/1048576% if you hold 1/1048576 second to 1/524288 second. The rate is 1/2097152% if you hold 1/2097152 second to 1/1048576 second. The rate is 1/4194304% if you hold 1/4194304 second to 1/2097152 second. The rate is 1/8388608% if you hold 1/8388608 second to 1/4194304 second. The rate is 1/16777216% if you hold 1/16777216 second to 1/8388608 second. The rate is 1/33554432% if you hold 1/33554432 second to 1/16777216 second. The rate is 1/67108864% if you hold 1/67108864 second to 1/33554432 second. The rate is 1/134217728% if you hold 1/134217728 second to 1/67108864 second. The rate is 1/268435456% if you hold 1/268435456 second to 1/134217728 second. The rate is 1/536870912% if you hold 1/536870912 second to 1/268435456 second. The rate is 1/1073741824% if you hold 1/1073741824 second to 1/536870912 second. The rate is 1/2147483648% if you hold 1/2147483648 second to 1/1073741824 second. The rate is 1/4294967296% if you hold 1/4294967296 second to 1/2147483648 second. The rate is 1/8589934592% if you hold 1/8589934592 second to 1/4294967296 second. The rate is 1/17179869184% if you hold 1/17179869184 second to 1/8589934592 second. The rate is 1/34359738368% if you hold 1/34359738368 second to 1/17179869184 second. The rate is 1/68719476736% if you hold 1/68719476736 second to 1/34359738368 second. The rate is 1/137438953472% if you hold 1/137438953472 second to 1/68719476736 second. The rate is 1/274877906944% if you hold 1/274877906944 second to 1/137438953472 second. The rate is 1/549755813888% if you hold 1/549755813888 second to 1/274877906944 second. The rate is 1/1099511627776% if you hold 1/1099511627776 second to 1/549755813888 second. The rate is 1/2199023255552% if you hold 1/2199023255552 second to 1/1099511627776 second. The rate is 1/4398046511104% if you hold 1/4398046511104 second to 1/2199023255552 second. The rate is 1/8796093022208% if you hold 1/8796093022208 second to 1/4398046511104 second. The rate is 1/17592186044416% if you hold 1/17592186044416 second to 1/8796093022208 second. The rate is 1/35184372088832% if you hold 1/35184372088832 second to 1/17592186044416 second. The rate is 1/70368744177664% if you hold 1/70368744177664 second to 1/35184372088832 second. The rate is 1/140737488355328% if you hold 1/140737488355328 second to 1/70368744177664 second. The rate is 1/281474976710656% if you hold 1/281474976710656 second to 1/140737488355328 second. The rate is 1/562949953421312% if you hold 1/562949953421312 second to 1/281474976710656 second. The rate is 1/1125899906842624% if you hold 1/1125899906842624 second to 1/562949953421312 second. The rate is 1/2251799813685248% if you hold 1/2251799813685248 second to 1/1125899906842624 second. The rate is 1/4503599627370496% if you hold 1/4503599627370496 second to 1/2251799813685248 second. The rate is 1/9007199254740992% if you hold 1/9007199254740992 second to 1/4503599627370496 second. The rate is 1/18014398509481984% if you hold 1/18014398509481984 second to 1/9007199254740992 second. The rate is 1/36028797018963968% if you hold 1/36028797018963968 second to 1/18014398509481984 second. The rate is 1/72057594037927936% if you hold 1/72057594037927936 second to 1/36028797018963968 second. The rate is 1/144115188075855872% if you hold 1/144115188075855872 second to 1/72057594037927936 second. The rate is 1/288230376151711744% if you hold 1/288230376151711744 second to 1/144115188075855872 second. The rate is 1/576460752303423488% if you hold 1/576460752303423488 second to 1/288230376151711744 second. The rate is 1/1152921504606846976% if you hold 1/1152921504606846976 second to 1/576460752303423488 second. The rate is 1/2305843009213693952% if you hold 1/2305843009213693952 second to 1/1152921504606846976 second. The rate is 1/4611686018427387904% if you hold 1/4611686018427387904 second to 1/2305843009213693952 second. The rate is 1/9223372036854775808% if you hold 1/9223372036854775808 second to 1/4611686018427387904 second. The rate is 1/18446744073709551616% if you hold 1/18446744073709551616 second to 1/9223372036854775808 second. The rate is 1/36893488147419103232% if you hold 1/36893488147419103232 second to 1/18446744073709551616 second. The rate is 1/73786976294838206464% if you hold 1/73786976294838206464 second to 1/36893488147419103232 second. The rate is 1/147573952589676412928% if you hold 1/147573952589676412928 second to 1/73786976294838206464 second. The rate is 1/295147905179352825856% if you hold 1/295147905179352825856 second to 1/147573952589676412928 second. The rate is 1/590295810358705651712% if you hold 1/590295810358705651712 second to 1/295147905179352825856 second. The rate is 1/1180591620717411303424% if you hold 1/1180591620717411303424 second to 1/590295810358705651712 second. The rate is 1/2361183241434822606848% if you hold 1/2361183241434822606848 second to 1/1180591620717411303424 second. The rate is 1/4722366482869645213696% if you hold 1/4722366482869645213696 second to 1/2361183241434822606848 second. The rate is 1/9444732965739290427392% if you hold 1/9444732965739290427392 second to 1/4722366482869645213696 second. The rate is 1/18889465931478580854784% if you hold 1/18889465931478580854784 second to 1/9444732965739290427392 second. The rate is 1/37778931862957161709568% if you hold 1/37778931862957161709568 second to 1/18889465931478580854784 second. The rate is 1/75557863725914323419136% if you hold 1/75557863725914323419136 second to 1/37778931862957161709568 second. The rate is 1/151115727451828646838272% if you hold 1/151115727451828646838272 second to 1/75557863725914323419136 second. The rate is 1/302231454903657293676544% if you hold 1/302231454903657293676544 second to 1/151115727451828646838272 second. The rate is 1/604462909807314587353088% if you hold 1/604462909807314587353088 second to 1/302231454903657293676544 second. The rate is 1

J. BUTEIKA

57 - JI LIETUVOS KARIUOMENĖS GIMTADIENI MININT

Lapkričio 23-ji diena mums vienodai svarbi, kaip Vasario 16-ji. Jos nevalia užmiršti, nes tą dieną — mūsų buv. nepriklausomos valstybės kariuomenės formalus gimtadienis, jos atkūrimo paskelbimas. Tą dieną mūsų lietuvių, pareiga prisiminti ir pagerbti mūsų kariuomenę, išlikusiųjų jos atstovų — karių, ypač kūrėjų — savanorių, Vyčio Kryžiaus ordino kavalierių, nepriklausomybės kovų invalidų, asmenyje. Nes, jeigu jie anuo kritiškuoju (1918 — 1920 m. m.) momentu, nebūtų į vyriausybės šauksmą atsiliepę, nebūtų pasiaukoję, nebūtume turėję nė vos tik 22-jus metus gyvusios nepriklausomos Lietuvos valstybės.

Kūrėjai savanoriai, pirmieji nepriklausomybės kovų frontų žygių dalyviai. Jie mūsų kariuomenės užuomazga, jos branduolys. Savanorių jau fronte bekovojojančių dalinių, įgalino vyriausybę įvykdyti mobilizaciją, pašaukti naujus ir tuo būdu sutverti stiprią kariuomenę nepriklausomybės kovoms iki pergaltės testis.

1918 metų lapkričio 23 d. krašto apsaugos ministeris prof. Aug. Voldemaras pasirašė pirmąjį įsakymą kariuomenei, paskirdamas pirmuosius pulkų vadus bei kitus karinių įstaigų viršininkus. Tačiau, neturime užmiršti, jog pirmieji mūsų kariuomenės viršininkai, karininkai — savanoriai — pirmūnai, atėjo iš rusų buvusios caro kariuomenės. 1917 metais, dėl įsilepsnojusios Rusijoje revoliucijos, caro sostui griuvus, lietuviai karininkai buvo pradėję steigti Rusijoje lietuvių tautinius dalinius, kuriuos svajojo ginkluotus atvesti Tėvynėn, padėti jai sunikuoju atskirimo momentu, atsistoti "ant kojų".

Deja, likimas lėmė kitaip. Bolševikai pajutę kas projektuojama, nuginklavo juos ir išformavo bei išblaškė po "placiją" revoliucijos bangose skęstančią šalį. Tuo būdu lietuvių karininkų svajonės ir viltys žlugo, o ne vienas ir gyvėbės neteko. Teko grįžti, kai kuriems pavyko, individualiai ir be ginklų. Tėvynėje, ne tik sostinėje Vilniuje, bet ir visais Lietuvos keliais įtempę klausę dar kaukšėjo vokiečių žandarų žingsniai ir žvalgėsi budrios jų akys. Okupantas vis dar buvo išdidus ir grąsus.

PHILOMENA SAKO:

Nėra kitos Taupymo Bendrovės, turinčios Valstijos ar Federalį Charterį, kuri mokėtų didesnius procentus, negu Chicago Taupymo ir Skolinimo Bendrovė. Nėra nei taupymo bendrovių, kurių būtų saugesnės ar duotų geresnį patarnavimą.

Certificate account	Minimum balance	Annual yield	Effective yield
One Year Certificate	\$1,000	6 1/2%	* 6.81%
30 Month Certificate	\$1,000	6 3/4%	* 7.08%
4 Year Certificate	\$1,000	7%	* 7.35%
4 Year Certificate	\$1,000	7 1/2%	* 7.90%
6 Year Certificate	\$1,000	7 3/4%	* 8.17%

* These rates assume interest if left on deposit for one year. By Federal Regulation "a substantial interest penalty is required for early withdrawal of certificate accounts".

CHICAGO

savings and loan association

6245 south western avenue 476-7575

lamos grasinant lietuvius išmušti. "Wybić litwinów"! ... Savanoriams teko dieną naktį ginkluotiems budėti ir beginant Tarybą ir kareivines — net ginklus išbandyti — į puoliančius teko šaudyti, buvo ir sužeistų. Ir po to, įsitikinę, kad lietuviai nejuokauja ir šaudyti moka, liovėsi užpildinėje.

1919 m. sausio 1 d. k-k-o K. Škirpos vadovaujami savanoriai, Gedimino pilies bokšte, pirmą kartą istorijoje, iškėlė lietuviškąją trispalvę, kuri tada vėjo plevenama, labai gražiai visomis spalvomis žėrėjo. Mat, buvo nauja. Entuziazmo pagauti, karininkai su kareiviais išsibūčiavo, šaukė valio ir kas kokį ginklą turėjo, iš jo ir šovė šaukdamas, valio, lai gyvuoją laisva ir nepriklausoma Lietuva! Ir ne tik mes, lietuviai, grožėjomės mūsų trispalve, ji ir lenkams patiko. Sukinėdamiesi ten lenkų gink-

luoti legionieriai gyrė ją: "Psia-krew, jaki ładny sztandar litewski!" Jie prašė leisti greta iškelti lenkišką vėliavą, bet, aišku, mūsų sutikimo negavo. Idomios tai buvo dienos: nedaug valgė, apiplyšę, sušalę, priešių supami, beveik beginkliai, o nuotaika kaip karą laimėju-sių!...

1919 m. pirmomis sausio dienomis Vilnių bolševikams užėmus, mes persikėlėme į Kauną ir čia labai sėkmingai buvo tęsiamas savanorių verbavimas; visais keliais ir keletais, važiuavo, jojo ir ėjo Kaunan jauni vyrai stoti Lietuvos kariuomenės savanoriais... 1919 m. Vasario mėnesio pradžioje mūsų kariuomenė — savanoriai frontuose pradėjo laisvės kovų žygius.

Vasario 8 d. ties Kėdainiais kautynėse žuvo būrininkas Lukšys, Povilas, Vasario 13 d. Alytuje žuvo I-jo pėstininkų pulko vadas, karininkas Antanas Juozapavičius, karo valdininkas Ruzga ir kt. Laisvės kovų žygiai tęsėsi per visus 1919 — 1920 metus. Daug jaunų mūsų tautos sūnų — savanorių ir ne savanorių karių žuvo kovose dėl tautos laisvės ir nepriklausomybės. Dėkinga tauta, už tą didįjį auką Laisvės karo žygių dalyviams, nepašykštėjo prideramos pagarbos. Laikinoje sostinėje Kaune įsteigtas Karo muziejus pavirtė tautos šventove. Muziejaus frontone buvo įrašas: "Per amžius būdėje, laisvę laimėjome, per aukas ir pašventinam". Ar begalima trumpiau ir kilniau išsakyti visa Lietuvos kruviną istoriją ir tautos amžiną aspiraciją? ... Muziejaus viduje, sienoje, aukso raidėmis buvo iškaltas kitas įrašas: "Žu-vom, kad gyventume laisvi". Muziejaus sodyboje ant nežinomo kareivio kapo, prikaltas marmuro lenta su įrašu: "Red-de quod debbes" — gražink ką privalai. — Laisvę. Jei jos neteksi, esi jį mums už mūsų gyvybes skolingas...

Taip, nelgios ir sunkios buvo kovos, bet Lietuvos karys — savanoris eidamas į priešą neklausė kiek jo, bet tik kur jis? Tad visur, kur žygiavo savanoriai — lietuviškieji kariai, laisvę dygo žmonių širdyse. Viensėdijose, kaimuose ir miesteliuose, kur dar neseniai siau-

lautos — valstybės tragedija, šiai dienai pasiieka laisvės simbolis. Kiekviena kultūringa tauta atsimeina ir gerbia mirusių kariuomenę tebejuočių sūsių ir žuvusių. Mes lietuviai, nuoširdžią meilę ir jį mums po (Sukelta į 5 psl.)

COSMOS PARCELS EXPRESS

C O R P.

Licensed by VNESHPOSYLTORG

Gera pažįstama firma, kuri per daugelį metų skubiai ir tiksliai aptarnauja savo skaitlingą klientūrą, siunčiant

DOVANAS - SIUNTIUNIS I LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ IR T. T.

GAVEJAS NIEKO NEMOKA.
TICKETAI KLIENTŲ PATENKINTI.
VISI SIUNTIUNIAI APDRAUSTI.
GARANTUOTAS, SKUBUS IR TIKSLUS PRISTATYMAS.

Visuose mūsų skyriuose rasite didelį kiekį įvairių aukštų kokybės prekių prieinamomis kainomis.

Cosmos Parcels Express Corporation

Affiliated with PODAROGITS, INC.

Prima užsakymus DOVANŲ PAŽYMĖJIMAMS — automobiliams, šaldytuvams, televizijų aparatams, radijo transistoriams, magnetofonams (tape recorders) ir daug kitiems dalykams, taip pat BUTAMS savo giminėms ir draugams, gyvenantiems Lietuvoje ir Sovietų Sąjungoje.

Informacijų ir nemokamų katalogų prašykite mūsų vyriausioje įstaigoje ir visuose mūsų skyriuose.

Cosmos Parcels Express Corporation

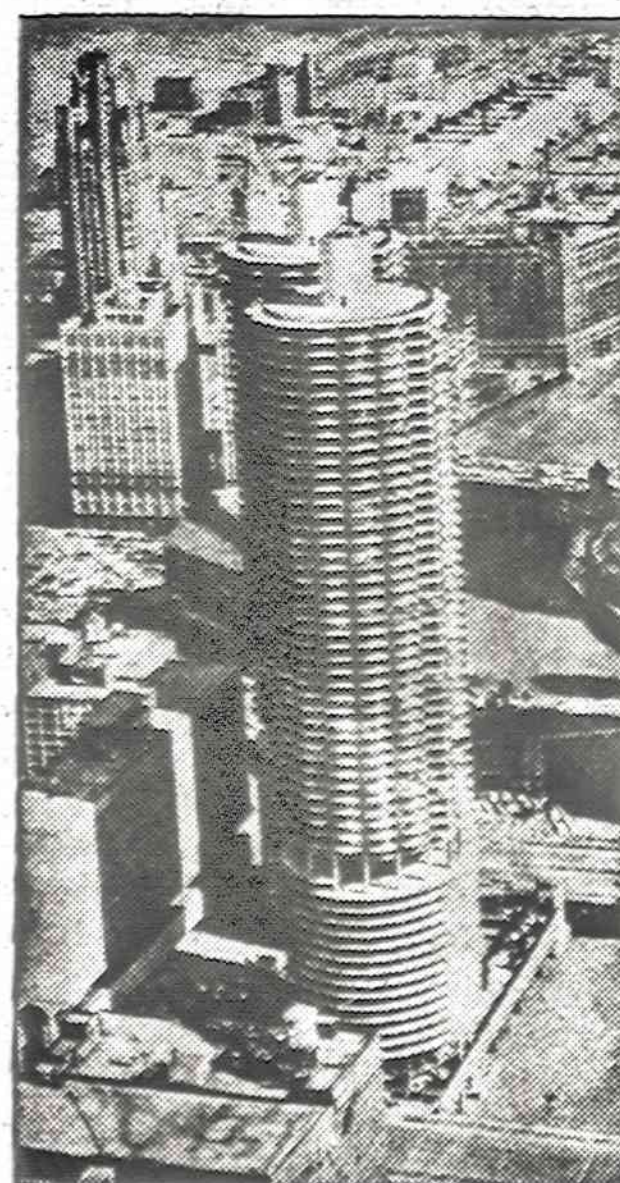
488 Madison Avenue (tarp 51 ir 52 g-vės)
FLOOR 21st.

NEW YORK, N. Y. 10022. — TEL.: (212) 758-1150/1

SKYRIAI:

- APPLE-VALLEY, Minn. 55124 7707-147 St. Tel.: 612-432-7083
- NEW YORK, N. Y. 10003 45 Second Avenue Tel.: AL 4-5456
- NEW YORK, N. Y. 10011 135 W. 14 St. CH 3-2583
- So. BOSTON, Mass. 02127, 389 West Broadway 268-0068
- BUFFALO, N. Y. 14206, 332 Fillmore Avenue TL 6-2674
- CHICAGO, Illinois 60622, 2222 West Chicago Ave. BR 8-6966
- CHICAGO, Illinois 60629, 2501 West 59 St. WA 5-2737
- CLEVELAND, Ohio 44134, 5879 State Road 884-1738
- IRVINGTON, N. J. 07111, 762 Springfield Avenue ES 2-4685
- IRVINGTON, N. J. 07111, 1082 Springfield Ave. Tel.: 374-6446
- FORT WAYNE, Ind. 46808, — 1807 Beimeke Rd. Tel.: 432-5402
- GRAND RAPIDS Mich. 49504, 636-38 Bridge St. N. W. GL 8-2256
- HARTFORD, Conn. 06106, 518 Park St. 246-9473
- LAKEWOOD, N. J. 08701, 241 Fourth St. FO 3-8559
- LOS ANGELES, Calif. 90022, 960 S. Atlantic Blvd. AN 1-2994
- NEW HAVEN, Conn. 06511, 1329 Boulevard LO 2-1446
- NEWARK, N. J. 07102, 698 Sanford Ave. Tel.: 373-8783
- PASSAIC, N. J. 176 Market Street GR 2-6387
- PATERSON, N. J. 07505, 60 Broadway 345-2028
- PHILADELPHIA, Pa. 19122, 1214 N. 5th St. Tel.: PO 3-8181
- PHILADELPHIA, Pa. 19141, — 4925 Old York Rd. Tel.: GL 5-9586
- PITTSBURGH, Pa. 15203, 1307 E. Carson Street HU 1-2750
- SAN FRANCISCO, Calif. 94115, 1826 Divisadero St. FI 6-1571
- TRENTON, N. J. 08620, — 4 Quay Court — Tel.: 609-585-4867
- WATERBURY, Conn., 905 Bank Street PL 6-6766
- WOODHAVEN, N. Y. 11421, 94-08 Jamaica Ave. Tel.: 461-4712
- WORCESTER, Mass. 01610, 144 Millbury Street SW 8-2868
- YOUNGSTOWN, Ohio 44503, 309 W. Federal Street RI 3-0440

Taupykite dabar pas mus

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelių darbų. Pirmia, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.

Taupykite dabar.

Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuostabių nuo mėnesio pirmos dienos.

Išduodami Certifikatai, kurie neša iki

7 3/4%

palūkanų, priklausomai nuo įdėtos sumos ir jos išėmimo.

Investavimo knygelės sąskaitos neša

5 1/4%

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Istaigta 1923 metais.

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose klemas automobiliams pastatyti.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608 Telephone MA 1-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$30.00 per year, \$16.00 per six months, \$8.50 per 3 months. In other USA localities \$26.00 per year, \$14.00 per six months, \$7.50 per three months. Canada \$30.00 per year; other countries \$31.00 per year.	
15 cents per copy.	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiesčiuose:	
metams	\$30.00
pusei metų	\$16.00
trims mėnesiams	\$8.50
viename mėnesiui	\$3.00
Kitose JAV vietose:	
metams	\$32.00
pusei metų	\$17.00
trims mėnesiams	\$9.00
viename mėnesiui	\$3.00
NAUJIENŲ raštinė atidara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.	

Sveikiname Amerikos Lietuvių Tarybos atstovus

Šiandien Amerikos Lietuvių Tarybos atstovai susirinko metinėje konferencijoje Pick Congress viešbutyje. Suvažiavusių didžiausių Amerikos lietuvių organizacijų, siekiančių Lietuvos laisvės rinkiniai atstovai. Konferencijon suvažiavusių žmonių iš kiekvienos didesnės Amerikos lietuvių kolonijos.

Suvažiavusieji pirmiausia iš klausys ALTo pirmininko ir valdybos narių pranešimų apie praeitais metais atliktus ir bandytus atlikti darbus, o vėliau kiekvienas siūlys savo projektus galimiems ir būtiniais darbams aptarti, planuoti ir realizuoti. Dar vėliau suvažiavusieji išsirsinks naują valdybą ateinančioms metams.

Šiandien susirinkusieji atstovai turės progos gyvu žodžiu išgirsti iš atsakingų ALTo pareigūnų pranešimą apie nepaprastai sunkų, bet tuo pačiu metu ir patį didžiausią ALTo atliktą darbą. ALTo pirmininkas pasakos suvažiavusiems, kaip jam, kartu dirbant su kitais ALTo nariais ir su ALTo bendradarbiaujančiomis organizacijomis, pavyko išgauti iš JAV prezidento vertingiausią pareikšimą pavergtos Lietuvos reikalui. Jis galės pasakoti, kaip jis, besipriešindamas galingai sovietų propagandos mašinerijai, pajėgė sugadinti "Lietuvos pardavimo", "Lietuvos prisijungimo prie Sovietų Sąjungos patvirtinimo" ir kitus didelius "propagandos laimėjimus". ALTo ir SLA pirmininkų kalbos, pasakytos keliomis dienomis prieš Helsinkio konferenciją, sugadino tokią brangią ir taip stropiai suorganizuotą "Lietuvos pardavimo" ir "prisijungimo patvirtinimo" kampaniją. Lietuvos gyventojai, klausę Dr. Bobelio ir Povilo Dargio kalbų apie prezidento Fordo tvirtinimą, kad JAV nepripažino ir dabar nepripažins prievartinio Lietuvos prijungimo prie Sovietų Sąjungos, žinojo tikrą teisinę padėtį. Užsienio radijo stočių besiklausantieji lietuviai žinojo, ką prezidentas pasakė ir netikėjo Brežnevo skelbiama propaganda, tuo tarpu kai kurie Amerikos lietuviai patikėjo...

Šiandien susirinkusieji ALTo atstovai turės spręsti ir kitus svarbius klausimus. Nuo pačios ALTo įsisteigimo pradžios Amerikos Lietuvių Taryba visą laiką glaudžiai bendradarbiavo su Vyriausioju Lietuvos Išlaisvinimo Komitetu. Visi įtakingieji VLIKO vadai buvo pa-

BOLESLOVAS MASIULIS.

VALSTYBES TARYBA

(Tęsinys)

Iš to skaičiaus, me minėtų pirmųjų dviejų, prisimenu eilę kitų projektų. Pirmiausia paminėsiu savo stambumui, aktualumui ar kitu kuo prasikišančių įstatymų projektus. Vienas tokių buvo Teismų santvarkos įstatymo (Vyr. žin. 1938.VII.11, Nr. 419) projektas, surašytas komisijos, kurios sudėtyje nuo pradžios li-

gusio pabaigos buvo St. Šilingas ir aš, pakaitais buvo visi kiti

tenkinti ALTo teikiama paslaugomis, patarimais ir finansine parama. Tiktai paskutiniu metu vienas kitas

atsakingas VLIKO pareigūnas, susidėjęs su ALTo pagrindus

ardančiais elementais, pradėjo su panieka atsieliepti apie

ALTo vedamą darbą ir kai kuriuos pareigūnus. Konferencijos nariai turės pasisakyti apie dabartinę

padėtį ir nustatyti gaires ateičiai. Jeigu ateinančią savaitę

vykstanti VLIKO konferencija nesustabdys šios tendencijos, jeigu

VLIKO priešakin ir vėl bus pastatyti tarptautinės politikos

nesuprantantieji žmonės, tai ALTo vadovybė turi turėti

laisvas rankas ateities darbams planuoti. ALTo visą

laiką laikėsi veikiančių susitarimų, ALTo nesikiša ir

kitų organizacijų vedamą darbą, bet ALTo negali leisti

kitoms lietuvių organizacijoms, nepažįstančioms Amerikos

visuomeninio darbo ir nesuprantančioms sprendžiamų

jėgų, kenkti rimtam ir naudingam ALTo vedamam darbu.

Paskutinių mėnesių įvykiai turi versti visuomeniniais

reikalais besirūpinančių lietuvių pagalvoti ir padaryti

reikalingus sprendimus. ALTo konferencijon suvažiavusieji

atstovai privalo neužmiršti, kad kova už giminio krašto

laisvę yra sunki. Kovojančioms lietuviams teks įveikti labai

daug sunkumų. Taip pat reikia neužmiršti, kad priešas yra

nepaprastai išradingas. Jis, išnaudodamas pavergtos tautos,

savo žinioje turi didelius finansinius resursus. Jis, leis-

damas vieniems įvažiuoti, o kitiems neleidžiamas Lietu-

von kojos iškelti, gali paveikti silpnesnius ir pradėti

skleisti lietuvių tarpe "bendradarbiavimo" nuotaikas,

naudingas tikrai pačiam okupantui, bet ne už savo laisvę

kovojančiai Lietuvai.

Kai sovietų karo jėgos įsiveržė į nepriklausomą Lie-

tuva, tai kiekvienam buvo aišku, kas buvo lietuvių tautos

laisvės priešas. Šiandien pradeda kitaip galvoti net kai

kurie, viską palikę ir bėge nuo raudonosios armijos ir ją

sekusių čekistų. Šiandien Lietuvon nuvažiavusieji tur-

istai jau nemato to, ką jie būtinai turėjo pamatyti ir

negirdi to, ką jiems paverttieji pasakojo. Kai kurie Lie-

tuvoje buvę turistai šiandien stebisi ten "padaryta pa-

žanga" ir pradeda abejoti laisvinimo kova. Amerikos lie-

tuviai žino, jog tai yra Lietuva pavergusių gudrių oku-

pantų darbas. Jie taip pat žino, kad lietuviai, kaip ir vi-

sos kitos pavergtos tautos, siekia laisvės.

Amerikos lietuviai turi teikti kiekvieną pavergtos

Lietuvos draugą kovai už giminio krašto laisvę. Jie ne-

kreipė dėmesio į praeitais metais Amerikon atsiųstas ko-

munistines sirenas, jie nekreipė dėmesio ir į šiandien

sėjamas mintis apie bendradarbiavimą su pavergėju.

Amerikos Lietuvių Taryba, apjungusi didelę Amerikos

lietuvių daugumą, privalo padėti lietuviams, be kompro-

misų vedantiems kovą už giminio krašto laisvę.

monopolijai įstatymo (Vyr. žin. Nr. 436) projektas — prof. Vl. Jurgučio darbas, kurį nudirbi

padėjo referentas dr. V. Juodelis. Gyvenamajam laikui bu-

itin būdingi Tautai ir valstybei saugoti (1934 m. Vyr. žin., Nr. 437) ir Statutinio Teismo (Vyr. žin., Nr. 474). Įstatymai, kurių

komisija, kurioje dalyvavo St. Šilingas, aš ir, regis, J. Pa-

peckys, antrojo, lietušio Klaipėdos krašto, — komisija, ku-

rijoje buvo St. Šilingas, Z. Starkus ir aš ir kurios projek-

tas išsivystė iš joje nedalyvasio M. Rōmerio surašytų ir jai

pateiktų tam projektui dėsnių. Modernus buvo Kreditinių įmo-

nųjų įstatymų (Vyr. žin. 1940.VI) projektas — prof. Vl. Jurgučio

kūrinys, kurį, kiek pamenu, redagavo K. Jablonskis.

Daugiau, buvo šių įstatymų projektai: Kreditoriams kenks-

mingų skolininko aktų ginčijimo, — padedamas Vyr. Trib. pir-

mininko A. Kriščiukaitis surašė L. Ciplijauskas daugiau mažiau

pagal Rusijoje cariniais laikais laikias paruoštą įstatymo pro-

jektą, bet įstatymu neišleista; Kovos su nedorąja konkurenci-

ja (1932 m. Vyr. žin. Nr. 392), — regis, ir šitas projektas ėjo

per L. Ciplijausko rankas; Malonės (1930 m. Vyr. žin. Nr. 332) —

surašė komisija, daugiausia rūpesčio į projektą dedant J. Pa-

pcekui; Baudžiamojo Statuto pakeitimo, kuriuo buvo pana-

kinta vadinamoji civilinė mirtis, nustatyta to Statuto 29 str., —

surašė komisija: St. Šilingas, Vyr. Trib. pirmininkas A. Kriš-

čiukaitis, aš ir, rodos, dar kai kas; Emigracijos (Vyr. žin. 1929.X.21, Nr. 310), — surašė

komisija: St. Šilingas, J. Papecys, Z. Starkus ir aš.

Keli projektai buvo surašyti komisijos, kurioje nuolatiniai nariai buvo St. Šilingas ir aš,

o kas kiti — nebepamenu. Tie projektai buvo šių įstatymų: Švenčių ir poilsio (Vyr. žin. 1930.V.14, Nr. 328); Vietos savivaldy-

bės (Vyr. žin. 1931.V.2, Nr. 356); Susirinkimų ir pramogų (Vyr. žin. 1932.VIII.5, Nr. 393);

Spaudos (Vyr. žin. 1935.XI.16, Nr. 510); Draugijų (Vyr. žin. 1936.II.1, Nr. 522).

Be jų, kuriuos išminėjau, galėtų susidaryti dar pluoštėlis V. Tarybos ruošų bei dorotų projek-

tų. Jie lietuvių teisės sritis, kaip antai: teisminių procesų, kelių, medžioklės, karo me-

tu apsaugą nuo lėktuvų pavojau, orinį susisiekimą, sanitari-

ją...

V.

Prie civilinio kodekso buvo grįžta tikrai 1937 m. sausio mėn.

Jam ruošti buvo sudaryta šios sudėties komisija: jos pirminin-

kas — žin. bendradarbis, buv.

V. Tarybos narys, dabar Vyr. Tribunolo pirmininkas L. Cipli-

jauskas, jos kiti dalyviai — V. Tarybos nariai J. Byla ir J. Vi-

leišis, žin. bendradarbiai Vyr. Trib. Klaipėdos kr. skyriaus pi-

mininkas J. Danauskas, dr. V. Cepas ir dr. A. Tamošaitis, re-

ferantai K. Račkanskas ir P. Stravinskis. Pirmąjį komisijos

posėdį atidarė pats V. Tarybos pirmininkas, St. Šilingas, palai-

mindamas komisiją atitinkama į nelengvą kodekso kūrybos dar-

bą palydima kalba. Komisija dirbo pasidalinusi dviem pako-

misėm, kurių viena buvo prie-

volybinės teisės, kita — kitų ku-

riamojo kodekso dalių. Ji daug nudirbo, bet darbo nebaigė: iš-

rytų užgriuvęs gaivalas darbą nutraukė.

1938 m. buvo sudaryta komi-

sija ir baudžiamajam kodeksui rašyti. Jos pirmininkas buvo J. Pa-

pcekys, kiti jos nariai — refer. K. Nausėdas ir žin. bendradar-

bis Vytautas Jurgutis. Komisija tesuskubo parašyti kodekso ben-

drąją dalį, susidedančią iš 134 straipsnių. Ta dalis buvo pava-

dinta "Pirma knyga".

1938 m. buvo pradėtas ruošti kapitalinis valstybinės tarnybos

įstatymo projektas. Jį ruošė Pa-

pcekio pirmininkaujama komi-

sija. Greta to aš ir dr. D. Kri-

vickas buvom prisėdę prie mi-

nisterijų santvarkos įstatymo projekto.

J. Pikčilingio pirmininkauja-

ma komisija, kurios sudėtyje bu-

vo žin. bendrad. J. Pauperas ir referantai K. Nausėdas bei J. Tom-

kus, rašė socialinės globos įstatymo projektą. Jį pabaigė

rašyti bei galutinai sutvarkė pi-

rimieji du — Pikčilingis su Pau-

peru. Tai buvo projektas, ku-

riame žymėjo naujovę. Jo pa-

grindiniai bruožai, kuriuos čia išra-

šau iš savo straipsnio "Valstybės Tarybai", įdėto 1938 m.

1938 ir St. Šilingui pasitraukus iš V. Tarybos, buvome likę tik-

tyra šie: "socialinės globos rei-

kalai pavedami savivaldybėms su valstybės organų kontrolės

teise; visuomeninės organizaci-

jos veikia savarankiškai arba savivaldybių įkurtų įstaigų tal-

kininkaujamoms; pabrėžiama žmo-

gaus laisvė, tad globojamas tas, kas prašosi socialinės globos,

tvarkomi gi turi būti tie, kurie nusikalsta viešajai tvarkai; į-

steigiamos mokyklos dėl kūno ir kitokių trūkumų negalintiems

mokyti viešosiose mokyklose; pabrėžiamas amatų mokymasis

ir gyvenimui paruošimo reika-

las; vienu ir kitu projekte įterpiama visuotinio taupymo

mintis". Finansinėms klūtims pastojus kelią, projektas nebuvo

išleistas įstatymui; buvo apskai-

čiuota, kad jo nustatoma globa

paimtų kelis milijonus litų.

V. Tarybos narys J. Navakas ir žin. bendrad. J. Pauperas bu-

vo išdirbė Evangelikų Bažny-

čios įstatymo projektą, kuriame

buvo įtrauktas ir Klaipėdos kra-

štas. Dėl politinių tame krašte są-

lygių projektas negavo legislaci-

nės eigos. Juodu dar rašė lai-

dojimų ir kapinių tvarkomo įsta-

tymo projektą, bet dėl laiko ap-

linkybių šitas projektas negalė-

jo būti pabaigtas.

V. Taryboje buvo surašyti ci-

vilinės asmenų būklės ir santuo-

kos įstatymų projektai. Jie bu-

vo pateikti Min. Kabinetai, ku-

ris, su jais susipažinęs, juos grą-

žino V. Tarybai, kad jų normas

įterptų į savo ruošiamą civilinį

kodeksą. Abu projektai, lauk-

dami jau tame kodekse vietų,

turėjo gulėti be eigos V. Tarybo-

je. 1940 m. pradžioje referavau

juos Resp. Prezidentui; iš jo ga-

vau direktyvą — santuokos įsta-

tymo projektą suderinti su kon-

konkordatu, Lietuvos sudarytu su

Šv. Sostu.

VI

V. Taryboje buvo skiriama daug atidžios, kad įstatymų projek- tai būtų gerai suredaguojami. Buvo žiūrima, kad kiekvie- nas straipsnis projekte būtų sa- vo vietoje, kad straipsnių kal- ba būtų sklandi, kad šalia straips- nių kalba būtų sklandi, kad ša- lia straipsnių nebūtų visokių pastabų, kurių ("primečiančių") taip apstu būdavo rusų įstaty- muose.

Įstatymų projektams redaguoti buvo V. Taryboje tam tikra redakcinė komisija, kurios nariai buvo J. Papecys, Z. Starkus ir aš. Prie mūsų dažnai prisidėdavo dar pirmininkas St. Šilingas, ypač tais kartais, kai būdavo labiau negu paprastai susidomėjęs redaguojamo projekto nustatomais dalykais. 1936 m. Z. Starkui išėjus į Lietuvos Banko direktoriaus tarnybą, o 1938 ir St. Šilingui pasitraukus iš V. Tarybos, buvome likę tik- tyra šie: "socialinės globos rei- kalai pavedami savivaldybėms su valstybės organų kontrolės teise; visuomeninės organizaci- jos veikia savarankiškai arba savivaldybių įkurtų įstaigų tal- kininkaujamoms; pabrėžiama žmo- gaus laisvė, tad globojamas tas, kas prašosi socialinės globos, tvarkomi gi turi būti tie, kurie nusikalsta viešajai tvarkai; į- steigiamos mokyklos dėl kūno ir kitokių trūkumų negalintiems mokyti viešosiose mokyklose; pabrėžiamas amatų mokymasis ir gyvenimui paruošimo reika- las; vienu ir kitu projekte įterpiama visuotinio taupymo mintis". Finansinėms klūtims pastojus kelią, projektas nebuvo išleistas įstatymui; buvo apskai- čiuota, kad jo nustatoma globa paimtų kelis milijonus litų.

V. Tarybos narys J. Navakas ir žin. bendrad. J. Pauperas bu-

vo išdirbė Evangelikų Bažny-

čios įstatymo projektą, kuriame

buvo įtrauktas ir Klaipėdos kra-

štas. Dėl politinių tame krašte są-

lygių projektas negavo legislaci-

nės eigos. Juodu dar rašė lai-

dojimų ir kapinių tvarkomo įsta-

tymo projektą, bet dėl laiko ap-

linkybių šitas projektas negalė-

jo būti pabaigtas.

V. Taryboje buvo surašyti ci-

vilinės asmenų būklės ir santuo-

kos įstatymų projektai. Jie bu-

vo pateikti Min. Kabinetai, ku-

ris, su jais susipažinęs, juos grą-

TELEF. PR 8-3225

DR. ANNA BALIUNAS

AKIU, AUSU, NOSIES

IR GERKLES LIGOS

2855 W. 63rd Street

Valandos pagal susitarimą.

DR. K. G. BALUKAS

AKUSERIJA IR MOTERU LIGOS

GINEKOLOGINE CHIRURGIJA

6449 So. Pulaski Rd. (Crawford

Medical Building). Tel. LU 5-6446

Prima liguosius pagal susitarimą.

Jei neatšiliepa, skambinti 374-8012

DR. C. K. BOBELIS

INKSTU IR SLAPIMO TAKU

CHIRURGIJA

Telef. 695-0533

Fox Valley Medical Center

360 SUMMIT STREET

ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON

2434 WEST 71st STREET

Ofisas: Hemlock 4-5849

Rezid.: 388-2233

OFISO VALANDOS:

Pirmadieniais ir ketvirtadieniais, 1-7 val.

antradieniais, penktadieniais nuo 1-5, trečiadieniais, šeštadieniais 8-3 val.

Tel.: 562-2727 arba 562-2728

REZ.: GI 8-0873

DR. W. EISIN - EISINAS

AKUSERIJA IR MOTERU LIGOS

GINEKOLOGINE CHIRURGIJA

6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670

Valandos pagal susitarimą. Jei neatšiliepa, skambinti MI 3-0001.

TEL. — BE 3-5893

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

SPECIALYBĖ AKIU LIGOS

3907 West 103rd Street

Valandos pagal susitarimą.

DR. K. A. V. JUCAS

Tel.: 561-4605 ir 489-4441

ODOS LIGOS — CHIRURGIJA

OFISAI:

1002 N. WESTERN AVE.

5214 N. WESTERN AVE.

Valandos pagal susitarimą.

Ofiso tel.: HE 4-1818

Residencijos: PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

VIDAUS LIGU SPECIALISTAS

2454 WEST 51st STREET

VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 3 iki 7 val. popiet.

Tik susitarus.

Trečiadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS

KALBA LIETUVISKAI

2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149

Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "contact lenses".

Val. pagal susitarimą. Uždaryta trečiadieniais.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTU, PUSLES IR

PROSTATOS CHIRURGIJA

2656 WEST 63rd STREET

Val.: antradien. nuo 1-4 po pietų.

ketvirtadien. nuo 5-7 val. vak.

Ofiso telefon.: 776-2880

Naujas rez. telefon.: 448-5545

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Bendra praktika, spec. MOTERU liguos

Ofisas: 2652 WEST 59th STREET

Tel.: PR 8-1223

OFISO VAL.: pirm., antradien., trečiadien., 2-4 val. vak. Šeštadieniais 2-4 val. po pietų ir kitu laiku pagal susitarimą.

V. Tumasonis, M. D., S. C.

CHIRURGAS

2454 WEST 71st STREET

Ofiso telefon.: Hemlock 4-2123

Resid. telefon.: Gibson 8-6195

Prima liguosius pagal susitarimą. Dėl valandos skambinti telefon. HE 4-2123.

Jei neatšiliepa, tai telefon. GI 8-6195.

P. ŠILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDES-PROTEZISTAS

Aparatai - Protezai, Med. Bandžai. Speciali pagalba kojomis (Arch Supports) ir t. t.

Val.: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-1.

2850 West 43rd St., Chicago, Ill. 60629

Telef.: Prospect 6-5084

BUY U.S. SAVINGS BONDS

WHEN YOU BANK ON WORK

TEATRE

Iš rusų kalbos vertė J. Buteika

(Tęsinys)

— Palikite, nelieskite jo...

— pasigirdo režisieriaus padėjėjo Česlo balsas. Jis išblaskė aktorius, paėmė mane už pečių ir išvedė iš būrio. Paskui atsigrįžo į kolektyvą ir tyliai ramiai pranešė:

— Čia jis visai nekaltas...

Aš tik ką iš paties Šemeno sužinojau kas atsitiko. Pasirodo, Kniaz — Pogostė, kas pavasarį, vandeniu pakilus apseminia naująją elektros stotį...

Tai tas ir patarnavo sargybiniams juokui sukelti. Nevykusiai ji pastatyta. Ir šiandien ją vanduo jau apseminia... Žiūrovai pagal liūdną asociaciją ir užsikrėtė juoku ir linksmai pridedo:

— Ne teatrus jiems, mato-mai reikia statyti ir ne elektros

stotis, o auklėjamuosius namus.

Sis šėtoniškas kvailas juokas buvo šaukštu deguto medaus statinėje. Jis stipriai pritemdė mūsų iškilme.

"Tvaną" mes vaidiname keturius kartus. Kiekvieną kartą, kai tik man reikėjo nelinksmą žinią apie elektrinę pranešti, man visada drebėjo pakinkliai.

Antrame spektaklyje žiūrovai visi juokėsi, trečiame juokėsi kiek mažiau, ketvirtame tik kai kas prasi juokė, matomai jau įprato. Iš eilės pakaitom su "Tvanu", Veros Radunskajos trupė suvaidino tris vieno akto Čechovo pjeses: "Jubiliejų", "Pasiūlymą" ir "Mešką".

Kartą visa trupė ruošė bendrą A. S. Puškino kūrybai pasvęstą vakarą. Vakaras laisvu nuo spektaklių laiku, žaidėm šachmatais, skaitėme, klausėmės radijo transliacijų, kurias įjungdavo mums, suprantama tik Maskvos stotis.

Laikraščiai mūsų buvo skaitomi, kol suplysdavo. Skaitydavome tarp eilučių — ar nekepia karū. Maitinomos gerai, kai kurie net svorio prisiugino.

Vienok kapitonas Šemena, savo metu labai deges teatro idėja, norėjęs įsteigti teatrą, taipgi greitai ir atšalo. Pradėjo kabinėtis, prasimanyti, o kartą Chavronskiui atvirai pasakė:

— Ar ilgai jūs kaisiosit mums klasikus, ar amerikonus? Tuojau pradėkit statyti tarybinių autorių pjeses, o tai vėlnop išvaikysiu teatrą! Ir mes pradėjome ruošti "Platoną Krečetą" ukrainiečio dramaturgo A. Korneičuko, kūrinių. Reikia vienok teisybę pasakyti: teatrą pribaiigė ne kapitonas, bet mes patys jį numarinom.

Ir štai, kaip tas atsitiko. Jau minėjau apie tai, kad mūsų tarpe prasidėjo romanai;

VALSTYBĖS TARYBA

(Atkelta iš 4 psl.)

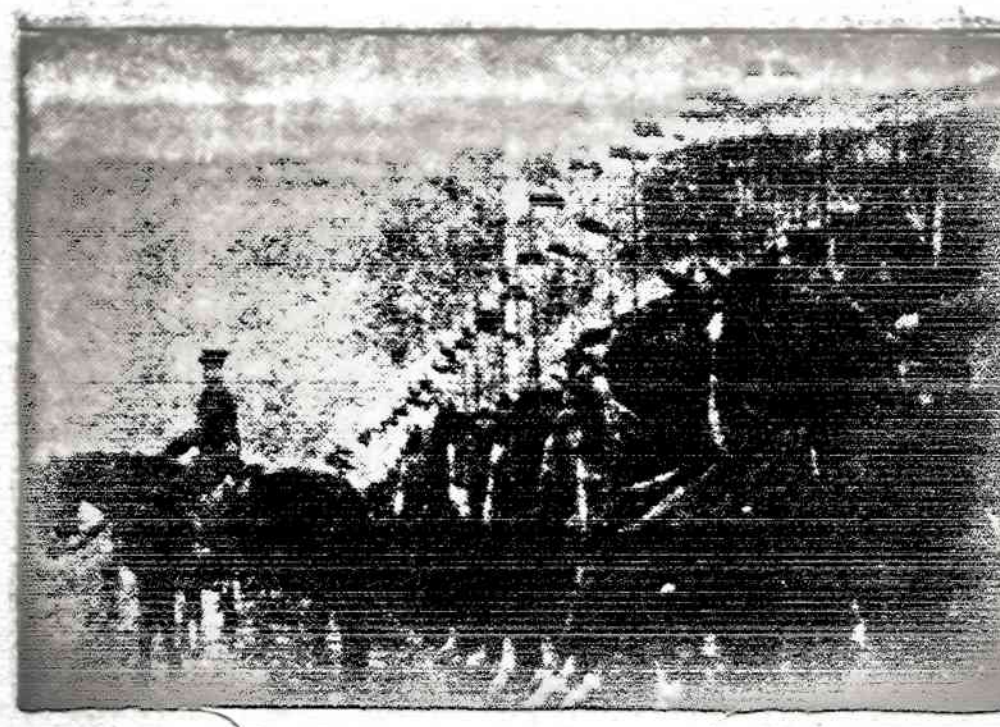
riai buvome Vyr. Tribuno lo pirmininkas A. Kriščiukaitis, dr. A. Salys ir as. Kriščiukaitis mirus, komisijos nebebuvo, bet terminų kūryba nesustojė: dr. A. Salio padedamos, projektus rašančios komisijos pačios kūrė savo darbams trūkstamus terminus.

VIII

Aukščiau duota V. Tarybos asmeninės sudėties, kompetencijos ir darbų apžvalga akivaizdžiai parodo jos kūrybingumą. Ji buvo pajėgi sukurti daugybę legislatyvių projektų. Įvairiais teisės klausimais ji yra pareiškiusi vyriausybės nariams visą pluoštą nuomonių, — pluoštą, kuris knyga jos pačios išleistas sudarė neploną rinkinį. Ji buvo jau įsileidusi į kodeksų kūrimą darbą ir varė jį kad ir išlėto, kaip įstatyminei kūryboje paprastai esti, bet sėkmingai. Jos darbu ir kūrinių stiliu buvo patenkinti ir Resp. Prezidentas, ir šiaip jau kiti valstybės priešaky stovėjusieji. Ir kai eina jau trečias dešimtmetis nuo anuomet kurti užsimotų kodeksų, tai Lietuva nūdien tikrai jau turėtų juos sukurtus, jei ne 1940 m. birželio 15 ir tolesnio laiko įvykiai, ištikę ją.

V. Taryba tų įvykių iš Sov. Rusijos atnešto režimo buvo palaista; tatau įvyko 1940 m. liepos mėn. 27 d. Gailla, kad ją paleidus buvo kažkur nerastinai nudėti jau istorinė medžiaga virte visoki jos archyvo dalykai, jos personalo tarnybinės bylos, kartu ir keli šimtai jos patalpose buvusių egzempliorių jos pareiktų nuomonių rinkinio.

(Pabaiga)

Kavalerijos dalinys rikiuotėje

gaila, ne tik tarp kalinių, bet tarpe kalinių ir laisvai samdomų. Reikalas toks, kad iš seno Rusijoje įstremtuosius — kalinius, rusų tauta — žmones žiūrėjo ne kaip į nusikaltėlius, o kaip į nukentėjusius.

Dar 1851 m. A. I. Gercenas laiške į Ž. Mišle rašė, kad teisimo nuosprendis nežemina žmogaus akyse visos tautos: tremtiniai — katorgininkai jo vadinami nelaimingais ir traktuojami su užuojauta. Tą pačią mintį ir dargi tam pavyzdžiui galima rasti ir F. Dostojevskio "Mirusiame Name".

Ir mūsų laikais Sovietų Sąjungos politiniai kaliniai, žmonij akyse, jų opinijoje laikomi tik nelaimingais, bet jokiū būdu ne nusikaltėliais. Jeigu NKVD laikė mus nusikaltėliais, tai laisvai samdomieji — inžinieriai, technikai, gydytojai ir t. t. — elgėsi su mumis (su mažomis išimtimis), gerai. Mūsų vergų — aktorių būklė buvo net truputį romantiška. Visi mieste pažinojo mus ir žinojo mūsų vardus, ginčijosi dėl mūsų vaidinimo scenoje, rašė vietas laikraštyje, neminėdami, suprantama, tik to, kad mes esame kaliniai. Mūsų tarpe buvo ir talentingų žmonių, kaip K. Kelelnikovas, V. Radunskaja, M. Fogas. Scenoje tie žmonės buvo žiūrovų sielų, jausmų pavergejai.

O po spektaklio, NKVD sargybiniai su užmautais durtuvais, atstatytais šautuvais, apsupė juos būryje, varė gatvėmis, kaip didžiausius nusikaltėlius, žmogžudžius, ar plėšikus — banditus. Žmonės pažindavo talentinguosius artistas ir tada jų širdyse atsiradavo pasigailėjimas, o kai kada ir meilės tiems — nelaimingiesiems, jausmas.

Gegužės 25-tą d. ketvirtas ir paskutinis "Tvano" pastatymas. Mes jaunimas, nutarėme tą dieną atšvesti kartu su mūsų draugais laisvai samdomais, už teatro kulisų surengti kuklų užkandį.

Prieš paskutinį "Tvano" aktą, erdvioje, menininko — deklatoriaus Egorovo laboratorijoje, buvo paruoštas stalties. Po spektaklio, mūsų pozicijoje buvo valanda laiko, tai buvo duodama mums — persirengti, grįmti nusivalyti ir t. t. Dar antrakto metu, iš salės mums padavė viską, kas tokiam "užkandžiui" paruošti reikalinga: gėles, maistą, degtinę. Gi, spektakliui pasibaigus tuojau paskubomis grima nušluosčius, mes nuėjom į numatyto "pobūvio" kambarį. Mūsų buvo keturi aktoriai: Kelelnikovas, Arapovas, menininkas Egorovas ir aš. Tuojau atėjo ir keturios mergaitės iš laisvai samdomų. — Visi linksni, patenkinti, mes sandariai uždareme duris, uždėdami jas kėde. — Nei vienos durys teatre nebuvo užrakintos, toks buvo administracijos potvarkis — ir mes greitai susėdome už stalo. Čia paaiškėjo, jog neužtenka turelių. Aš paskubėjau į greičia pusiau tamą kambarį, kur buvo laikinasis teatro inventoriųs. Atėjo čia ir viena mergaitė. Tania Šemionova, duklė laisvai samdomo kelių inžinieriaus.

— Duok, kartu išrinksim

pačias gražiausias — pasiūlė ji.

— Kur šviesos įjungiklis? Aš pradėjau rankomis graibyti sieną, ieškodamas mygtuko. Tuo metu Egorovo laboratorijoje pasigirdo neįprastas bruzdėsny. Aš pažvelgiau per pravirų durų tarpelį ir iš nuostabos ir baimės apmiriau... Mūsų kompanija, jau sėdėjusi už stalo, apsupė NKVDistai su iškeltais naganais rankose.

— Kaliniai, rankas aukštyn! — garsiai sukomandavo vienas jų, Kelelnikovas, Ivanovas ir Egorovas pakėlė rankas. Tai viskas, ką mes su Tania iš mūsų slėptuvės matėme.

Mergaitė nepasimetė, nutvėrė mane už rankos ir paskui save ištempė į tamsų koridorių užkulsyje. Ir tai mus išgelbėjo. Aišku buvo, jog kuris nors mūsų išėjo sargybai — išdavė mūsų planą. Reikalas įgavo nemalonią ir triukšmingą eigą ir liūdną pabaigą.

Provokatoriaus greitai paaiškėjo. Tai buvo vienas mūsų aktorių, Mikas Šeinas. Įskundė jis iš pavydo dėl vienos mergaitės, kuri su kitais buvo draugiška, o jis to nenorėjo. Pirmągi kolektyvinį (grupinį) žygį į pirtį, jis už tai buvo stipriai primuštas. Primušė jį sena kalėjimuose praktikuojamu būdu, kaip muša provokatoriaus, būtent: — užmetė jam ant galvos kadrą, kad nežinotų kas muša. Taip negarbingai baigė savo egzistenciją Kniaz — Pogosto lageryje kalinių teatras.

Palikę be darbo aktoriai buvo paskirstyti kur kuriam pavvyko į įsiprašyti, įsitaisyti. Chavronskis — režisierius, virto barakų valytoju. Radunskaja — nuėjo skalbyklon dirbti, aktorius Fogas — įsitaisė braižytoju konstruktorių biure, lagerio valdyboje, o aš — grįžau prie savo seno draugo — karučio. ("tačkės").

(Pabaiga)

US įspėjama

JAV gauna įspėjantių žinių, kad Sovietų Rusija skubiai siunčia į Jugoslaviją nemažai slapty agentų, kurie paruoštų dirvą sukilimams, Jugoslavijos prezidentui Titui mirus.

57-JI LIETUVOS KARIUOMENES GIMTADIENI MININT

(Atkelta iš 3 psl.)

tu atžvilgiu taipgi negalime atsilikti. Tad šiandieną, kad ir toli nuo savo Tėvynės gyvendami, prisimename ne tik buvusią mūsų šauniąją kariuomenę, bet svarbiausia pagerbiame žuvusius kūrėjus — savanorius, Vyčio kryžiaus ordono kavalerius, karo Invalidus, visus karius, partizanus ir kovojusius šaulius.

Garbė žuvusiems ir tebekovojantiems už tautos laisvę!

Susirinkimo PRANEŠIMAI

— Lietuvių Zagarės klubo priemtinis susirinkimas įvyks sekmadienį, lapkričio 28 dieną 1:00 val. popiet, 4346 So. California Ave. Nariai kviečiami atsilankyti, nes yra daug svarbių reikalu aptarti ir bus valdybos rinkimas 1976 metams. Po susirinkimo bus vakarėlis.

Rožė Didžiagalviene, rašt.

ŠVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠČIONIUI

"Man reikia daryti darbus to, kuris mane siuntė, kolai yra diena, ateina naktis kada niekas nebegalės nieko daryti". — Jono 9:4.

Paklausk pats savęs, ką aš darau? Po to meskite šalin visas kliūtis ir trukdymus ir padauginkite savo darbštumą. Žinokite, kad jei turedami progos tarnauti tiesiai, netarnaujate, tai nesate jos verti ir laikui bėgant prarasite ją. Nes dabar yra pjūties, laikas sijojimo ir atskyrimo. Įvairūs dalykai bandys atitraukti jus nuo tiesos; tokie kai tėvai, motinos, sūnūs ir dukterys, broliai ir seserys bus jums priešingi ir mėgins jus atskirti nuo tiesos ir nuo tarnavimo tiesai. Dabar turi pasirodyti skirtumas tarp kviečių ir kitų nevertingų dalykų. Žiūrėk Mato Ev. 10:30-39 ir Luko 16:28-30.

Kas antrą antradienį Sophie Barcus radijas skelbia Švento Rašto tyrinėtojų užkandinimus.

Via! Eino, kad mirtis yra žiauri ir paliečia kiekvieną. Bet kur yra mirusieji? Į tą klausimą atsako knyguė "Viltis po mirties", kurią gausite nemokamai. Raiykite:

F. ZAVIST, 3715 WEST 66th STREET, CHICAGO, ILLINOIS 60629.

ŠV. RAŠTO TYRINETOJAI

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

Telef.: GRovehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telef.: TOWnhall 3-2108-9

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS

AIKSTĖ TUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai

MAŽEIK & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE.

TRYS MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAŠINOMI VISTA

REpublic 7-3600 REpublic 7-8901

EUDEIKIS GAIDAS -- DAIMID

SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE

Tel.: YArds 7-1741 - 1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE

Telefonas: LAFayette 3-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:

Chicago

Lietuvių

Laidotuvių

Direktorių

Asociacijos

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ.

TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE.

ANTANAS M. PHILLIPS

TOMAS IR LAURYNAS LABANAUSKAS

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIUNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS

(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213

2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672

11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS

3354 So. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

Prieš kelionę reikia pagalvoti

Kiek galvojančiam lietuviui aišku, kad kiekvienas, kurs prašo Sovietų Sąjungos įvažiavimo vizos į okupuotą Lietuvą, vienkartinę juridinį pripažįsta Lietuvos okupaciją. Tačiau kasmet vis daugiau mūsų tautiečių vyksta į okupuotą Lietuvą.

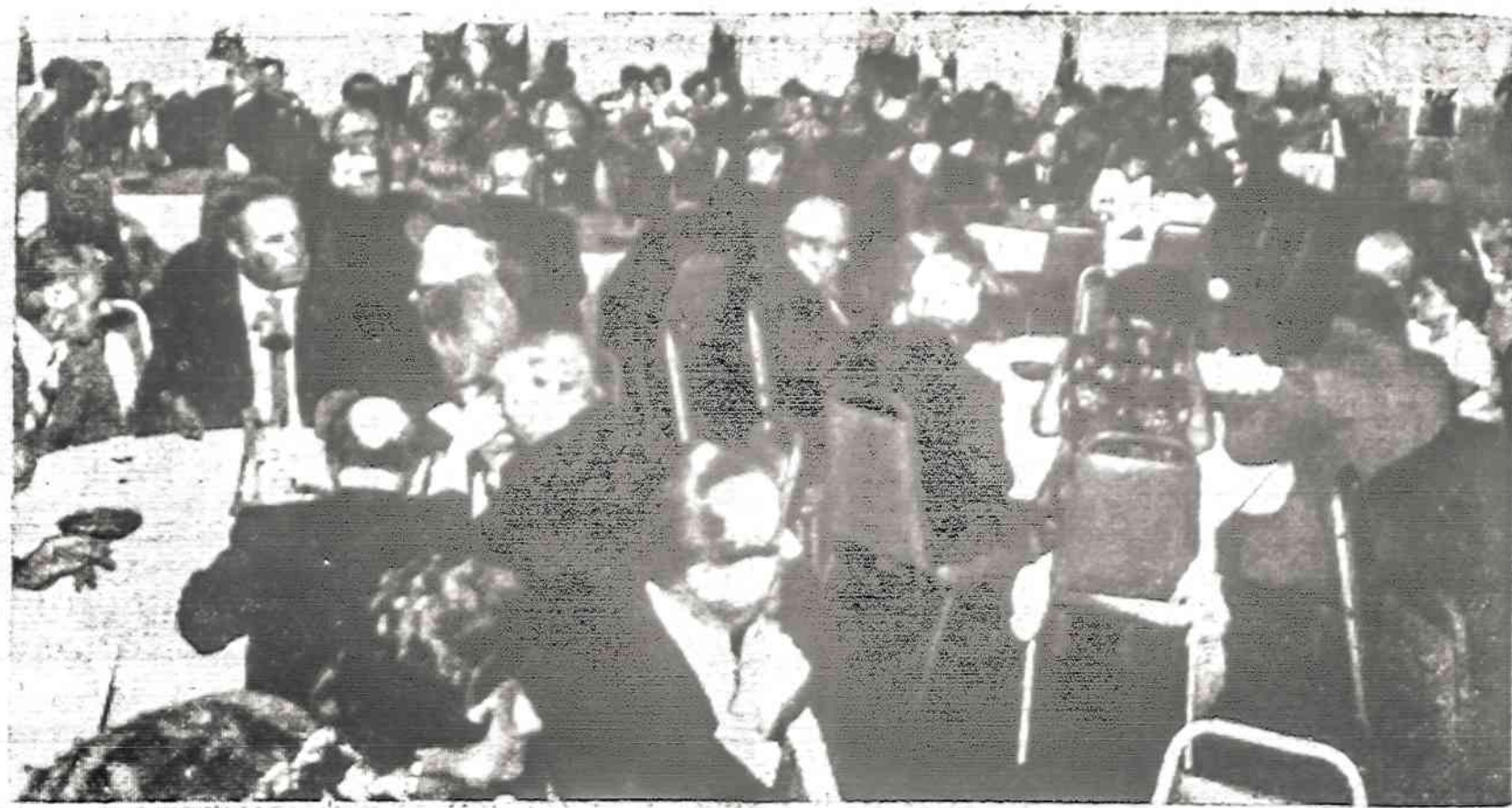
Kas nuvyksta tyliai pasimaityti su savo artimaisiais ir tyliai grįžta, dar būtų galima teigti, bet sunku suprasti, kaip koks buvęs skautų, o dabar šaulių veikėjas, nuvykęs ten, kalbasi su komunistų spaudos atstovais... Vienas tokių Gintaro Krasto 46 nr. iš 1975.XI.13 d. kalba:

"Pas mus spauda dviejų krypčių. Viena — neutrali, kita — viską neigianti. Aš už teigiamą neutralią spaudą. O ta, kuri be saiko neigia, praranda pasitikėjimą. Pas mus taip kalbama: sako, sugrįžo iš Lietuvos ir tyli."

Suprantama, kodėl tyli. Blogai nebėgi kalbėti, o jei ką pagaliau, tuoj jam sako: tau smegenis išplovė. Tas praeis. Turėkime kantrybės — viskas išsilygins...

Pasipildžiau į teigiamą pusę. Tai ir mano rašinams atėityje turės įtakos. Na, aš apie dabartinę Lietuvą neigiamai niekur nerašiau. Problema yra visur. Blogos valios žmogus mato tik tai blogą. O aš žiūriu į viską objektyviai. Ir pas mus, ir pas jus. Iš pirmo žvilgsnio, kiek pamatiau, man čia labai patiko. Užsirašiau viską ir mūsų spaudoj parašysiu, — teigiamai parašysiu. Nesigailiu nei išlaidų, nei kelionės nuovargio. Jei tik sąlygos leis, vėl mielai atvažiuoju."

Gaila, kad šis šaulių veikėjas nekalbėjo su grįžusiais iš Sibiro, kuriems neduodama nei darbo nei buto. Ar jis nebuvo nuvykęs į provinciją? Ar nematė kolūkių kiaurais stogais lūšnyčių. Negi šis pensininkas ir spau-

Lakūno Felikso Vaitkaus transatlantinio skridimo 40 metų sukaktį paminėti Naujienų surengio banketo dalyviai. Prie vieno stalo sėdi Dr. Vytautas P. Dargis, o prie kito matomas Aleksandras Zujus. Nuotrauka M. Nagio

dos mėgėjas neskaitytė Rūkenės ir Jucitės knygy.

Patarčiau šiam šaulių veikėjui, jeigu nenori ar nebėgi rašyti teisybės, tylėti, kaip ir kiti sugrįžusieji, kad tyli, o nemeluoti ginant ir giriant Lietuvos okupantą. Senas Šaulys

Asmens pažymėjimai

Žemės ūkio departamentas buvo nuomonės, kad jie neturi teisės įvesti asmens pažymėjimus su fotografijomis, įrodančius asmens tapatybę, atsimant maitos ženklus — food stamps. Dabargi departamentas pranešė, kad tokie pažymėjimai bus įvesti praktikoje, nes advokatai jau manė, kad pažymėjimai neprieštarauja įstatymams.

Dar paaiškino, kad prezidento pasiūlytas įstatymo projektas sutauptų 1.2 bil. dol. ir kad sen McCovernio siūlymas padidintų maitos programos išlaidas 15%—825 mil. dol.

Vaikai savižudžiai

Pasitaiko nemažai atsitikimų, kad maži vaikai, apytikriai 10 metų, nusižudo.

Pasaulio sveikatos organizacija, patyrinėjusi šį klausimą, priėjo išvados, jog vaikus nusižudyti padrašina TV matytos filmos. Esą, vaikai matydami, kaip artistai nužudo, bet vėliau vėl mato jį gyvą vaidinantį TV ekrane, mano, kad nusižudžius galima vėl atbusti ir prisikelti. Jie tad ir pabando, ypač viens kitą padrašindami.

Kriminalinis nusikaltimas

Kriminaliniai nusikaltimai visame pasaulyje nuolat didėja. Kriminalinių nusikaltimų skaičiai paimti iš FBI 1974 m. statistikos:

Aurora — 5,040, Berwyn — 1759, Calumet City — 3,387, Joliet — 6,753, Kankakee — 2,586, St. Charles — 729, Cicero — 1638 (žmogžudysčių — 8, išprievartavimų — 4, apipiešta 113, užpuolta — 66, vagysčių — 812, pavogtų automobilių — 635), Waukegan — 6,851 (užmuštų — 3, išprievartauta — 31, vagysčių — 4,350, apipiešimų — 1,424, užpuolimų — 570, pavogta automobilių — 474).

PUSMEČIUI 64 DOLERIAI (10/20/5/UM)
Pensininkams automobilių APDRAUDA
Amžius 62—80
J. BACEVIČIUS 778-2233

AL. IRIGNAS
TAISOME
VISOKIUS AUTOMOBILIUS
Greitas ir sažiningas darbas, kaina nebrangi.
Telefonuoti 737-3988 — TEXACO
58-tos ir Western Avenue kampo

LIETUVIS DAŽYTOJAS
4612 S. Paulina St.
(Town of Lake)
Dėžė namus iš lauko ir iš vidaus.
Darbas garantuojamas.
Nuo 5 iki 8 val. vak.
skambinti YA 7-6107
STASYS ŠAKINIS

Kaltinama vaistų ir maisto priežiūra

Septynių asmenų komisija, paskirta sveikatos, pašalpos ir auklėjimo sekretoriaus, sako, kad maisto ir vaistų administracija, metais vedanti tyrinėjimą, negalinti surasti atsakymo ar jos skyriniai nėra krumpiarčiai vaistų pramonės.

Komisijos raporte sakoma, jog nerandama įrodymų, paremiančių tarnautojų skundą, kad jie yra maisto ir vaistų administracijos kilnojami ir varginami, jei jie priešinasi įtartinų, nesaugių vaistų patvirtinimui.

TRUMPAI

— Adelė Lietuvninkienė ir Pranė Puzynaitė perėmė Nerin-gos restoraną Marquette Parko apylinkėje prie 71-mos ir Talman Ave. Abi yra patyrusios lietuviškų, europietiškių ir amerikietiškių valgių gamyboje taip pat jų tiekime.

— Rice aukšt. mokyklos futbolo komanda tapo Chicago katalikiškų mokyklų čempionu, laimėjusi prieš Mt. Carmel mokyklos rinktinę 12:0 rezultatu. Rice aukšt. mokykloje mokosi daug lietuvių.

— Mokslo ir pramonės muziejaus 34-tas Christmas Around the World festivalis ir tautinių eglučių paroda prasidės gruodžio 1 d. 7:30 val. įvak. Chicago's airių programomis.

— Chicago's Istorikų Dr-jai atidarys Civilinio karo parodą gruodžio 5 d. savoje patalpoje, esančioje prie Clark ir North Ave. Paroda ličia 1861—1865 m. laikotarpi.

— Dail. Mikas Šileikis ir dail. Vladas Vaitiekūnas kalbės apie K. M. Čiurlionio kūrybą jo muzikos fone, kurią tvarkys Tomas Šlutas. Minėjimas bus lapkričio 23 d. 3 val. popiet. Čiurlionio galerijoje, 8929 So. Harp-ave. Galerijoje bus išstatytos Čiurlionio tapybos reprodukcijos, kurias bus galima įsigyti. Visuomenė kviečiama gausiai dalyvauti, ta proga įsigyti Čiurlionio šedevrų reprodukcijas.

— Paul J. Petratis, Torrance, Cal., ilgametis Naujienų skaitytojas ir rėmėjas, savo lais-ke tarp kita ko taip rašo: "Mano prenumerata baigsis gruodžio 1 d. Siunčiu jums \$30 čekį — \$26 už laikraštį, o likutis Naujienų fondui. Noriu prenumeratą atnaujinti ankščiau, kad jums nereikėtų rašyti raginimo. Siunčiu jums visiems gerus linkėjimus, taip pat sveikintu redakt. M. Gudeli, su kuriuo man teko būti auditorijos direktori-jai".

— A. Tamulynas iš Marquette Parko apylinkės, kartu su gerasi linkėjimais ir prenumerata, atsiuntė Naujienų paramai 6 dol. Naujienų vadovybė dėkoja už paramą taip pat už puikius straipsnius, kurie buvo ne tik įdomūs, bet ir naudingi.

— Juozas Račius, Los Angeles, Cal., savo linkėjimus pa-

RENTING IN GENERAL

ISNUOMOJAMAS 3 KAMBARIŲ BUTAS be baldų, Marquette Parko apylinkėje. Pagaudaiama vyresnio amžiaus asmuo. Tel. 436-0797.

ISNUOMOJAMAS KAMBARYS Pietvakarių apylinkėje. Galima naudotis virtuve. Pagaudaiama subrendusi moteris. Prašoma kreiptis angliškai. Tel. 737-5211

ISNUOMOJAMAS KAMBARYS vyrai, atskiru įėjimu ir patogumais. 4401 So. Talman Ave. Tel. LA 3-3944.

MARQUETTE PARKE ISNUOMOJAMAS II aukšte 16 kambarių, 3 miegamųjų be kuro butas su balkoniu. Tel. WA 5-0742.

dėjo 6 dol. dovana Naujienų paramai. Tos apylinkės tautietė užsisakė Naujienas vieneriems metams, bet pavardės prašė neminėti. Platinimo vagonas proga Naujienos yra siunčiamos 2 savaites susipažinimui nemokamai.

— Vincentas Bigelis iš Cicero apylinkės, prašedamas prenumeratą, atsiuntė Naujienų paramai penkine. Tiek pat atsiuntė buvęs spausdinimo mašinos operatorius Vytautas Vaitonis iš Marquette Parko apylinkės. Tos apylinkės tautietis užsisakė Naujienas 6 mėn. Naujienų vadovybė visiems rėmėjams, platintojams ir naujiems skaitytojams nuoširdžiai dėkoja.

— James Demikis iš Brighton Parko apylinkės, baigęs St. Laurence aukšt. mokyklą, studijuoja Knox kolegijoje ir dalyvauja europietiško futbolo komandoje.

— M. K. Čiurlionio Minėjimas. Sekmadienio popietė, rengiama 1975 m. gruodžio 7 d. 4 val. p. p. liet. taut. namuose, 6422 S. Kedzie Ave., Chicagoje. Lietuviškoji visuomenė kviečiama šioje popietėje gausiai dalyvauti. Popietės programoje dail. A. Kurauskas supažindins su M. K. Čiurlioniu dailininku, o pianistė Birutė Nasvytytė-Smetonienė paryškins M. K. Čiurlionio muzikinę kūrybą ir paskambins jo kūriniams. Popietę rengia Lietuvių Moterų Federacijos Chicago klubas ir Liet. tautiniai namai.

— Kviečia pažūrėti dokumentalinius filmus. Lapkričio 28 d. 7:30 val. vak. Tėviškės parapijos salėje, 6639 So. Troy St., Chicagoje, bus rodomi dar niekur nerodyti dokumentaliniai filmai. Filmuose parodoma naujausias Sovietų apsiginklavinimas ir komunistinio elemento siekiai nuversti šio krašto vyriausybę. Filmus rodyti Lietuvos Atgimimo Sąjūdis. (Pr.)

— JAV L. B. (Reg.) Cicero Apylinkės RUDENS BALIUS įvyks š. m. lapkričio mėn. 29 d., 7 val. vak. šv. Antano parapijos salėje, 1500 So. 49th Ct., Cicero, Ill. Trumpa meninė programa. Bus šalta ir šilta vakarienė. Veiks gėrimų bufetas. Linksmas Dargio orkestras. Auka 7.50 dol. Apylinkės Valdyba (Pr.)

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ŽEMAIMS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS IŠSIMOKĖJIMAMS

DEL VISŲ INFORMACIJŲ, KREIPKITES Į

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road. Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ PIRKIMAS - PARDAVIMAS - VALDYMAS - NOTARIATAS - VERTIMAI

[VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA]

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — 778-2233

3 BUTŲ IR BIZNIO PATALPA, 50 pėdų sklypas, Brighton Parke. Mūrinis namas, nebrangus, reikia skubiai parduoti.

5 PO 5 MURINIS - MEDINIS \$1,100 mėn. Prašo \$50,000, Marquette Parke.

10 BUTŲ MURINIS. Nauji įrengimai. Labai geros pajamos. Savininko paskola. Labai geras namas. Reikia skubiai parduoti.

SIMAITIS REALTY

Insurance, Income Tax

2951 W. 63rd St. Tel. 436-7878

LEMONTE savininkas parduoda 2 namus, 12 m. senumo, viso 20 butų, \$46,000 pajamų. Gera vieta ir geras investavimas. \$285,000. Tel. 964-1132.

◆ Padėkos Dienos, Kalėdų, šeimos ar asmeniškių švenčių ir kitomis progomis Naujienos yra geriausia dovana, išreiškianti daug norinčius sakyti jausmus. Jų nešreikš atvirutė, laiškas ar blizgantis daiktas. Naujienos sveikins mylimą asmenį ne tik šventėse, bet ir kasdien. Užsakykite jas. Užsakymui rašyti: Naujienos, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608 arba skambinti telefonu 421-6100. (Pr.)

◆ Pasakyti tiesą šiais laikais yra pats svarbiausias reikalas ir būtiniausias uždavinys. Dėl tiesos ir teisybės Naujienos niekuomet nebijojo ir nebijos konfrontacijos, nors dabar daug kas nori įvesti madą, kad bendradarbiavimas su sovietiais yra patriotinis aktas, paliekant su jais konfrontaciją pavergtiesiems... Naujienos buvo ir yra už demokratiją ir toleranciją. Deja, jos negali toleruoti Lietuvos okupacijos tolerantių ir palikti įvairių tipų bendradarbiavimą visiškoje laisvėje. Todėl šio pasimetimo ir iliuzijų politikos laikotarpis Naujienos yra būtinas kiekvienam lietuviui. Reikia prisidėti prie sąjūdžio jubiliejiniams metais padvigubinti skaitytojus. (Pr.)

TERRA
Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms.
3237 WEST 63RD ST., CHICAGO
Telef. 434-4660

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

Didžiausias kailių pasirinkimas
pas vienintelį lietuvių kailininką Chicagoje

NORMANA BURŠTEINA
Tel. 263-5826 (įstaigos) ir 677-8489 (buto)
185 North Wabash Avenue
2nd Floor Chicago, Ill. 60601

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

MUMS GERAI KARTU

BANGALO GRAZUOLIS, švarus mūras, dideli kambariai, 2 auto garažas. Marquette Parko centre. \$22,900.

6 KAMBARIŲ 12 M. MODERNUS MURAS. Įrengta virtuvė ir kambarys beismantis. Naujas garažas. Arti parko ir California Ave. Greit galite užimti. \$29,900.

MODERNUS 4 BUTŲ mūras ir 2 auto mūro garažas. Atskiri šildymai. Cent. air cond. Arti Maria High. — \$45,500.

1 1/2 AUKŠTO 2 BUTŲ 19 m. mūras ir 2 auto garažas. Kambarys sausam beismonte su patogumais. Pušų medžio parketas. \$32,000.

2 BUTŲ 19 M. MURAS. Mūro garažas. Nauji atskiri šildymai. Air cond. Karpetai, įrengtas beismantis. Per mėnesį gaunate butą. Arti parko. \$35,700.

8 BUTŲ MURAS, naujas gazu šildymas, nauja elektra, alumin. langai. \$15,000 metinių pajamų. Arti mūsų. \$71,700.

VALDIS REAL ESTATE

2825 West 71st St. Tel. RE 7-7200

BUD'S REAL ESTATE

PIRKSTI — PARDUOSTI — NUOMOSTI

IVAIROS DRAUDIMAI

Malonai jums patarnaus

BALYIS BUDRAITIS

4369 ARCHER AVE., CHICAGOJE

Tel. 254-5551

LEMONTO APYLINKĖJE

135-TH IR ARCHER AVE.

Tel. 257-5861

M. A. SIMKUS

Real Estate, Notary Public.

INCOME TAX SERVICE

4259 S. Maplewood. Tel. 254-7450

Taip pat daromi vertimai, giminių iškvišimai, pilidomi pilietybės prašymai ir kitoki blankai.

BUILDERS AND CONTRACTORS

Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR

Įrengiu mieste ir užmiesty naujus ir perstatu menis visu rūšių namo apšildymo pečius, air-conditioning, vandenį boilerius ir stogu rinas (gutters). Dirbu greit, sąžiningai ir garantuotai.

DOMAS ZUKAUSKAS

4444 So. WESTERN AVE.

Chicago, Ill. 60609. Tel. VI 7-3447

HOME INSURANCE

Call Frank Zapolski

3208 1/2 W. 95th St.

GA 4-8654

Skambinti 440 ir 441-0411

D E M E S I O

62—80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI

Tiktai \$64 pusmečiui automobilio Liability apdraudimas.

Kreipitis:

A. LAURAITIS

4645 So. ASHLAND AVE.

523-8775

A. TVERAS

LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBĖS

Pardavimas ir Taisymas

2646 WEST 69th STREET

Telef.: Republic 7-1941

give...

so more will live

HEART FUND

185 North Wabash Avenue

2nd Floor Chicago, Ill. 60601

185 North Wabash Avenue

2nd Floor Chicago, Ill. 60601

185 North Wabash Avenue

2nd Floor Chicago, Ill. 60601